

**GAZETI RASMI LA SERIKALI YA
MAPINDUZI YA ZANZIBAR**
(Hupigwa Chapa kwa Amri ya Serikali)

Sehemu ya CXXVI Nam. 6649

20 Aprili, 2017

Bei, Shs.3,000/=

Imekubaliwa na Mkuu wa Posta kuwa ni Gazeti

YALIYOMO

Ukurasa

Mswada wa Sheria ya Kutoza kodi na Kurekebisha
baadhi ya Sheria za Fedha na Kodi kuhusiana na
Ukusanyaji na Udhhibiti wa Mapato ya Serikali
na Mambo Mengine yanayohusiana na
hayo.....

59

SEHEMU YA SHERIA

Tangazo la Mswada lililotajwa hapo chini linatangazwa katika
Gazeti Rasmi hili.

Tangazo la Mswada

Nam. :- Mswada wa Sheria wa kutoza Kodi.

TANGAZO

Mswada ufuatao utawasilishwa katika Mkutano wa Baraza la
Wawakilishi utakaoanzia tarehe 10 Mei, 2017 kwa kusomwa kwa mara
ya kwanza, ya pili na ya tatu na unachapishwa pamoja na Madhumuni na
Sababu zake kwa ajili ya kutoa taarifa kwa wananchi.

ZANZIBAR
20 Aprili, 2017

(Dkt. ABDULHAMID Y. MZEE)
***Katibu wa Baraza la Mapinduzi na
Katibu Mkuu Kiongozi.***

MSWADA*wa***SHERIA YA KUWEKA MASHARTI BORA YA USIMAMIZI
WA USHURU WA STEMPU NA MAMBO MENGINE
YANAYOHUSIANA NA HAYO NA KUFUTA SHERIA YA
USHURU WA STEMPU NAM. 6 YA MWAKA 1996.****IMETUNGWA** na Baraza la Wawakilishi la Zanzibar.**SEHEMU YA KWANZA
VIFUNGU VYA UTANGULIZI**Jina fupi
na kuanza
kutumika.**1.** Sheria hii itajulikana kama Sheria ya Ushuru wa Stempu ya mwaka 2017 na itanza kutumika mara baada ya kusainiwa na Rais.

Ufafanuzi.

2. Katika Sheria hii, isipokuwa maelezo yatahitaji vyenginevyo:

“afisa aliyeidhinishwa” maana yake ni afisa yoyote aliyeidhinishwa chini ya masharti ya Sheria hii na Kamishna au na mamlaka nyengine yoyote iliyompa uwezo kufanya hivyo, kutekeleza kazi yoyote kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii;

“afisa wa Umma” inajumuisha afisa yoyote aliyeteuliwa na Serikali kutekeleza majukumu ya Umma aliyopewa kwa mujibu wa Sheria au maelekezo na inajumuisha pia msuluhishi au mtu mwingine yeyote ambaye kisheria au kwa idhini ya pande zinazohusika ana uwezo wa kupokea ushahidi;

“Uthibitisho” maana yake ni barua ya uthibitisho ambayo inathibitisha deni lolote au dai au sehemu yake yeyote kuwa limefanyika, limelipwa au limekuwa la kuridhisha kama itakavyokuwa;

“kilichoambatanishwa” kuhusiana na stempu maana yake iliyoambatanishwa kwa umakini kwa kutumia gundi la kuweka stempu;

“kiwango kinachokubalika” maana yake ni msingi unaokubalika na kupendelewa kwa kuainisha thamani ya uhaulishaji wa muamala baina ya watu wenyemahusiano;

“Muombaji” maana yake ni mtu aliyeomba kufanya makubaliano chini ya Sheria hii na inajumuisha Wawakilishi binafsi na mawakili wake;

“kushuhudiwa” maana yake ni kushuhudiwa kwa kutiwa saina na Mamlaka yenye uwezo kwa namna iliyoelezwa katika kuonesha malipo halali ya ushuru wa stempu;

“mfanyakazi wa benki” na “benki” inajumuisha Shirika, Jumuiya, Ushirika au mtu anayefanyakazi za kibenki Zanzibar;

“Hati ya malipo” inajumuisha hawala, agizo la malipo, hundi, hati ya uthibitisho wa malipo na hati nyengine yoyote inayohusu au inayotoa ruhusa kwa mtu mwingine ama ametajwa au hakutajwa ndani ya hati hiyo kwa malipo ya mtu mwingine au kupokea kwa niaba ya mtu mwingine kiwango chochote cha fedha;

“Hati ya usafirishaji wa mizigo” inajumuisha risiti yoyote iliyotolewa kutoka kwa mkuu wa chombo, mwenza, mmiliki au wakala wa chombo chochote na haikuweka stempu baada ya kutolewa;

“biashara” inajumuisha shughuli yoyote inayofanywa kwa lengo la kujipatia faida au pato na pia inajumuisha biashara, uchumi au utengenezaji wa bidhaa;

“hati ya kutokuwa na pingamizi” maana yake ni hati iliyotolewa na Kamishna chini ya Sheria hii kuthibisha thamani ya mali yoyote inayokusudiwa kuuzwa;

“Kinachopaswa kutozwa” maana yake ni kinachotozwa Ushuru wa Stempu chini ya Sheria hii au kinachotozwa chini sheria nyengine yoyote inayotumika Zanzibar kwa wakati husika kabla ya kuanza kutumiaka kwa Sheria hii;

“viwango vinavyotozwa” maana yake ni viwango vilivyowekwa chini ya kifungu cha 3 cha Sheria hii;

“mkataba wa ukodishaji chombo” inajumuisha makubaliano au makataba wowote wa ukodishaji chombo chochote cha usafiri baharini au angani au makubaliano yoyote, barua, au maandishi mengine baina ya nahodha, mkuu wa chombo, mmiliki au wakala wa chombo chochote cha usafiri wa baharini na mtu mwingine yoyote, au ayohusiaka na usafirishaji au usiahaji nje ya Zanzibar kwa fedha yoyote, biadhaa au vitu vilivyomo ndani ya chombo hicho;

“Hundi” maana yake ni hati ya malipo inayotolewa kwa utaratibu waa kibenki ulioainishwa na inalipwa kwa mahitaji na sio vyenginevyo;

“Kamishna” maana yake ni Kamishna wa Bodi ya Mapato Zanzibar au mtu yoyote aliyemkasimia jukumu lolote katika majukumu yake chini ya Sheria hii;

“Hati ya kuhaulisha mali” inajumuisha hati ya mauzo na kila hati ambayo kutokana na hiyo mali inayohamishika au isiyohamishika inaweza kuhamishwa kutoka kwa mtu mmoja kwenda kwa mwingine na ambayo haikutajwa katika jadweli na vile vile sheria au amri inayohusiana nayo au yenye nguvu ya kuzuia;

“Mamlaka yenye uwezo” maana yake ni afisa aliyeteuliwa na Serikali kutekeleza majukumu ya Mamlaka yenye uwezo chini ya Sheria hii kwa jina lolote itakayoitwa.

“Kampuni “ inajumuisha kampuni yoyote iliyoanzishwa Zanzibar au ikiwa imeanzishwa nje ya Zanzibar iliyosajiliwa na Mkurugenzi Mtendaji wa Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali Zanzibar;

“Mahkama” maana yake ni Mahkama ya kisheria yenye uwezo katika eneo ambalo mlipa kodi au mtu anayehusika kawaida anaishi au anaendesha biashara yake au taaluma;

“Mlipa kodi aliyeshindwa” maana yake ni mlipa kodi yoyote ambaye ameshindwa kulipa ushuru wa stempu inayotozwa chini ya Sheria hii ndani ya kipindi kilichowekwa na kwa namna ilivyoelezwa;

“Mamlaka ya Rufaa iliyowekwa “ maana yake ni mamalaka ya rufaa ya kodi ilivyoanzishwa na Sheria iliyotungwa na Baraza la Wawakilishi;

“Kuwekwa Stempu” kuhusiana na hati au kifaa chochote, maana yake ni hati au kifaa kilichowekwa stempu kwa mujibu wa thamani halisi kwanjia ya stempu au yenye stempu ya wazi ya thamani halisi iliyowekwa;

“Ushuru” maana yake ni ushuru wowote unaotozwa kwa njia ya stempu chini ya Sheria au sheria nyengine;

“tarehe ya kupokea” maana yake, katika kupokea mali kwa njia ya muamala, tarehe ambayo muamala huo umefanywa, bila kujali kuwa muamala huo ulikuwa wa masharti au bila ya masharti au umefanywa kwa maslahi ya kampuni ambayo tayari imesajiliwa au kwa niaba ya kampuni itakayosajiliwa na, katika kupokea mali isiyokuwa kwa utaratibu wa muamala, tarehe ambayo kwa mtu ambaye amepokea mali hiyo itakuwa ni haki kuitambua tarehe hiyo;

“Kukamilishwa” na Kamilika” inapotumika katika hati maana yake ni kutiwa mhuri pamoja na saine;

“Serikali” maana yake ni Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na inajumuisha mashirika yake;

“Muingizaji” maana yake ni muingizaji wa bidhaa zilizosamehewa kulipiwa kodi chini ya Sheria hii;

“Hati” inajumuisha waraka ambao unatoa haki au jukumu lolote au kuhaulishwa, kuwekwa mipaka, kuongezwa muda , kumalizika au kusajiliwa;

“sera ya muda ya bima” maana yake ni hati yoyote iliyotolewa Zanzibar ambayo inakusudiwa kukabili hatari zozote chini ya mkataba wa bima unaosubiri kupatiwa risiti nje ya Zanzibar ya sera kamili ya kukabili hatari kama hizo;

“Kukodisha” maana yake ni kukodisha mali isiyohamishika na inajumuisha:

(a) hati ya umilikaji;

(b) ruhusa ya kutumia na kufurahia haki za asili au faida au haki ya kutumia kitu bila ya kupewa idhini rasmi;

(c) kitu chochote ambacho kutokana nacho ushuru wa aina yoyote unaruhusiwa;

(d) maandishi yeyote ya maombi ya kukodisha yanayokusudia kuonesha kuwa ombi limekubaliwa;

“maelezo halisi” inajumuisha maelezo yoyote halisi ambayo maneno au viwango vinaweza kuelezewa;

“Waziri” maana yake ni Waziri anayehusika na masuala ya fedha;

“Hati ya Rahani” inajumuisha hati yoyote ambayo kwa madhumuni ya usalama wa fedha iliyotolewa au itakayotolewa kwa njia ya mkopo au deni liliopo au la baadae mtu anatoa au anahamishia kwa maslahi ya mwingine haki juu ya mali yake iliyoainishwa na kwa madhumuni ya Sheria hii inajumuisha gharama zozote chini ya sheria zinayohusiana na usajili ya ardhi;

“Hati ya uwakala” inajumuisha hati yoyote inayompa uwezo mtu maalumu kutekeleza chochote kwa niaba na kwa jina la mtu aliyeitia saine;

“hawala” inajumuisha hati yoyote inayothibitisha malipo ya kima chochote cha fedha kutoka katika mfuko maalum unaoweza au usiweza kupatikana au kwa masharti yoyote au dharura inayoweza kutekelezwa au kutokea.

“jumla ya marejesho ya fedha kwa vipindi” maana yake ni jumla ya fedha iliyopokelewa au iliyolipwa na mlipa kodi kutokana na mauzo ya bidhaa au huduma katika kipindi maalum kilichoainishwa chini ya masharti ya Sheria hii;

“pahala pa biashara au taaluma” inajumuisha jengo au nyumba yoyote ambayo shughuli yoyote inayohusiana na biashara au taaluma, vyovyote itakavyokuwa, inafanyika hii inajumuisha uwekaji wa vitabu vya hesabu ya fedha, nyaraka na kumbukumbu;

“sera ya bima” inajumuisha maandishi yoyote ambayo mkataba wa bima umefanywa, umetolewa, umekubaliwa kufanywa, ambao unakusudiwa kuhakikishia usalama wa mali au huduma ndani ya mkataba Zanzibar;

“sera ya bima ya maisha” maana yake ni sera ambayo maisha au tukio lolote au dharura inayohusiana na au inayotegemea maisha , ispokuwa sera ya bima dhidi ya ajali kwa mtu au kuhusiana na kuumia, kutokuwa na uwezo, ugonjwa au kinachofanana na hayo, au sera ambayo kiwa cha fedha kinachostahiki kulipwa kufidia au hasara iliyopo chini ya Sheria yoyote inayohusiana fidia kwa wafanya kazi au deni la waajiriwa au chini ya Sheria ya nchi za Jumuiya za madola, kuhusiana na kifo au ugonjwa au kuumia kwa muajiriwa;

“Taaluma” inajumuisha kazi yeyote inayofanywa kwa madhumuni ya kujipatia maisha au kipato;

“mali” maana yake ni mali isiyohamishika au inayohamishika ya aina yoyote na inajumuisha haki yoyote inayoambatana na mali hiyo;

“risiti” au “hati ya mauzo” kutokana na mahusiano ya kibiashara au taaluma inajumuisha, barua, kumbukumbu, au maandishi yoyote ambayo fedha zozote, hati ya malipo ya fedha au hawala yoyote imekubaliwa kuwa imepokewa au bidhaa au huduma yoyote itaelezwa kuwa imetolewa kwa mkopo kama itakavyokuwa;

“robo mwaka “ maana yake ni kipindi baina ya tarehe 1 Januari hadi 31 Machi au tarehe 1 Aprili hadi 30 Juni au tarehe 1 July hadi 30 Septemba au tarehe 1 Oktoba hadi 31 Desemba ya mwaka wa fedha au mwaka wa kalenda;

“mauzo” inajumuisha mabadilishano na mfumo mwingine wowotete wa kuhaulisha bidhaa na huduma kutoka kwa mtu mmoja kwenda kwa mtu mwingine kwa malipo.

“kiwango maalumu” maana yake ni kiwango kilichoainishwa chini ya Sheria hii ambacho mlipa kodi hatawajibika kulipa kodi ya ongezeko la thamani;

“iliyowekwa stempu” kuhusiana na hati au vifaa maana yake ni hati au vifaa ambavyo vimewekwa stempu kwa thamani halisi kwa njia ya stempu ya alama kwa thamani halisi au kwa stempu ya wazi kwa thamani halisi;

“ushuru wa stempu” inajumuisha malipo yoyote yanayolipwa kwa njia ya kodi, adhabu, faini, au kima chengine chochote kinachotozwa chini ya Sheria hii;

“mtu” inajumuisha mtu anayepaswa kulipa ushuru wa stempu au anayehusika kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii na innajumuisha muwakilishi wake, aliowaidhinisha na wanaofanya kazi kwa niaba yake;

“maslahi ya umma” maana yake ni maslahi ya ustawi wa jumla wa umma ambayo yanauhakikishia umma kutambulika na kulindwa;

“kinachostahiki kulipiwa kodi” maana yake ni bidhaa au huduma zinazotozwa kodi chini ya Sheria hii;

“kutowekwa stempu” maana yake ni kutokuwekwa stempu ipasavyo kama inavyotakiwa na Sheria hii au sheria nyengine yoyote;

“kuandika”, “kilichoandikwa”, “kinachoandikwa” inajumuisha utaratibu wowote ambao maneno au kiwango kinaweza kuekwa kwenye kifaa;

SEHEMU YA PILI UTOZAJI KODI NA UTAWALA

3.-(1) Kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii, kutatozwa na kukusanywa Utozaji kodi kodi itakayojulikana kama Ushuru wa stempu.

(2) Ushuru wa stempu chini ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki utatozwa na kukusanywa:

- (a) katika usambazaji wa bidhaa na huduma Zanzibar na mlipa kodi kutokana na au uendeshaji wa biashara unaofanywa na mlipa kodi huyo;
- (b) katika usambazaji wa bidhaa na huduma zilizosamehewa kulipa kodi chini ya Jadweli la Pili la Sheria ya Kodi ya Ongezeko ya la Thamani Nam. 4 ya mwaka 1998;
- (c) kwa hati zote zilizoainishwa chini ya Jadweli la Kwanza la Sheria hii isipokuwa kwa hati zilizoainishwa kuwa zimesamehewa kulipiwa ushuru au;
- (d) kwa walipa kodi wadogo na vipengele maalumu kama vilivyoainishwa katika Jadweli la Pili na Jadweli la Tatu la Sheria hii.

(3) Ushuru wa stempu utakuwa:

- (a) Kwa madhumuni ya kifungu cha 3(2)(a) na (b), utakuwa kwa kiwango cha asilimia 3 kitakachotozwa kwa mujibu wa thamani ya kodi;
- (b) kwa hati zilizoainishwa chini ya aya ya (c) ya kifungu cha 3 (2), itakuwa kwa kiwango kilichoainishwa katika Jadweli la Kwanza;
- (c) kwa walipa kodi wadogo na vipengele maalumu vilivyoainishwa katika aya (d) itakuwa kwa kiwango kilichoainishwa katika Jadweli la Pili na Jadweli la Tatu.

(4) Bila ya kujali masharti ya Sheria hii, Waziri anaweza, baada ya kushauriana na Kamishna na kwa kuzingatia maslahi ya umma, kwa amri itakayochapishwa kwenye Gazeti rasmi la Serikali, kuweka mgawanyo wa bidhaa au huduma ambazo zitakuwa na viwango maalumu visivyokuwa viwango vilivyoainishwa chini ya kifungu kidogo cha (3) cha kifungu hiki, kutumika kama ushuru wa stempu.

(5) Waziri anaweza, kwa amri iliyochapishwa kwenye Gazeti rasmi la Serikali, kubadilisha, kuweka viwango vengine na kubadilisha viwango vya ushuru wa stempu vilivyotajwa chini ya kifungu kidogo (3) cha kifungu hiki.

(6) Ikiwa tozo la usambazaji wa bidhaa au huduma yoyote iliyomo ndani ya kifungu kidogo cha (2) (b) cha kifungu hiki kilichowekwa au kutozwa kodi chini ya Sheria ya Mafuta na Sheria ya tozo la huduma za Bandari, tozo la bidhaa au usambazaji litakuwa kwa mujibu wa Sheria husika.

Hati ya
kutokuwa
na
pingamizi.

4. Bila kujali masharti ya Sheria inayohusiana na Uhaulishaji wa mali au hati ya umiliki, hakuna uhaulishaji wa mali yoyote au hati ya umiliki Zanzibar itakayotumiwa na mtu yoyote mpaka Kamishna awe ametoa hati ya kutokuwa na pingamizi.

Utawala.

5. (1) Ushuru wa stempu utakaotozwa chini ya masharti ya Sheria hii na Sheria nyengine yoyote itakuwa chini ya usimamizi wa Sheria hii.

- (2) Waziri anaweza, baada ya kushauriana na Kamishna, kwa amri itakayochapishwa katika Gazeti rasmi la Serikali, kuteua mtu au tabaka la watu kuwa wakala au afisa aliyeidhinishwa kwa madhumuni ya Sheria hii kuhusinana na hati zote au mambo mengine yaliyoainishwa katika Sheria hii.
- (3) Waziri anaweza, kwa kushauriana na Kamishna, kutengua uteuzi chini ya kifungu kidogo (2) cha kifungu hiki.
- (4) Mtu aliyeteuliwa chini ya kifungu hiki atakuwa na wajibu wa kupokea fedha kuhusiana na kodi, au kukusanya kodi kwa njia za ushuru wa stempu na kulipa kiwango stahiki kwa Kamishna.
- (5) Kwa madhumuni ya masharti ya kifungu cha 4 cha Sheria ya Usimamizi wa kodi, Kamishna au mtu aliyeteuliwa chini ya kifungu kidogo cha (2) anaweza kwa madhumuni ya ukusanyaji wa kodi, ataamua bei ya soko ya mali yoyote au hati au hati inayostahiki kutozwa kodi.
- (6) Mtu aliyeteuliwa amabaye amezuia kinyume na utaratibu au kushikilia fedha alizopokea au kushindwa kukusanya kodi chini ya kifungu hiki atakuwa ametenda kosa.

SEHEMU YA TATU MASHARTI YA JUMLA YANAYOHUSIKA NA HATI

Hati zinazo-
stahiki
kutozwa
kodi.

6. Hati zifuatazo zitatozwa kodi kwa mujibu wa Jadweli la Kwanza:
  - (a) kila hati iliyoainishwa katika Jadweli la Kwanza ambayo awali haikutolewa na mtu, imetolewa Zanzibar na inahusiana na mali iliyopo, au kitu chochote kilichofanywa au kitakachofanywa Zanzibar;
  - (b) hati au waraka ulioandikwa au kutengezwa nje ya Zanzibar na uliokubalika au uliolipwa, au uliowasilishwa kwa ajili ya kukubalika au kulipiwa, au kuthibitishwa, kuhaulishwa au vyenginevyo kimakubaliano, ndani ya Zanzibar; na
  - (c) kila hati, isipokuwa hati ya malipo, hundi or hawala, iliyoainishwa katika Jadweli la Kwanza, amabayo haikutolewa kabla na mtu yoyote imetolewa nje ya Zanzibar, au kitu chochote kilichofanywa, au kitakachofanywa Zanzibar na kupokelewa Zanzibar.

Mtu
anayewa-
jibika
kulipa.

7.-(1) Watu waliotajwa katika kolamu ya tatu ya Jadweli la Kwanza watawajibika kulipa ushuru wa stempu kwa hati zilizoainishwa ndani yake.

- (2) Ikiwa kodi au adhabu zimelipwa chini ya Sheria hii na mtu kuhusiana na hati yoyote, na, kwa makubaliano au Sheria nyengine yoyote inayotumika wakati hati hiyo ilipokamilishwa, mtu mwengine aliwajibika kubebe gharama ya stempu stahiki kwa hati hiyo, mtu wa kwanza aliyetajwa atakuwa anastahiki kurejesha gharama zake kutoka kwa huyo mtu mwengine kiwango cha kodi au adhabu iliyolipwa.
- (3) Hakuna kilichomo ndani ya kifungu hiki kitakachozuiya makubaliano yoyote baina wahusika juu ya mgawanyo baina yao ya dhima ya kulipa kiwango cha kodi inayostaki kutozwa.
- (4) Isipokuwa kama itaelezwa venginevyo katika Sheria hii au Sheria nyengine inayotumika, mtu yoyote anayepaswa kulipa kodi kwa hati yoyote ambayo inapaswa kulipiwa kodi au ambaye atashindwa kulipa kodi hiyo kama inavyotakiwa na Sheria hii au kwa namna itakavyotumiwa hati isiyolipiwa ushuru wa stempu, atawajibika kulipa kodi hiyo mara mbili na atalipa ziada ya faini isiyozidi Shilingi Laki Tano.

8.-(1) Malipo ya ushuru yatakuwa, isipokuwa kama itaelezwa Utambuzi. vyenginevyo katika Sheria hii, yanatatambulika rasmi kwa kuwekwa stempu ya wazi au stempu ya alama kwenye inayotozwa na kuoneshwa kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii.

(2) Endapo ushuru unaopaswa kulipwa au kuoneshwa kwa njia ya stempu ya wazi, stempu hiyo itakuwa ni stempu ya mapato iliyotolewa chini ya Sheria hii kwa malipo ya ushuru wa stempu, amabao wakati ushuru unaotakakulipwa au kuoneshwa, utakuwa ni mapato halali ya ushuru wa stempu.

(3) Kila stempu ya wazi iliyotumika kuonesha malipo ya ushuru wa stempu chini ya Sheria hii, itafutwa haraka na mtu aliyeiweka kwa namna itakayoifanya isiwezekutumika tena kwa madhumuni ya kupata mapato yoyote.

(4) Ikiwa ushuru ambao hati inastaki kutozwa itahitajika kuwekwa idadi kubwa ya stempu, risiti maalumu inaweza kutolewa kwa ushuru badala ya kuweka stempu kwa kutolewa risiti hiyo afisa mapato au afisa aliyeidhinishwa ata thibitisha hati ya cheti cha malipo yanayostahiki, cheti ambacho kitajumuisha nambari ya rejea na tarehe ya risiti iliyotolewa na kiwango cha ushuru uliolipwa kama ndio ushuru.

(5) Kila stempu iliyowekwa katika hati isiyokuwa hati iliyowekwa kielotroniki itakuwa na viwango vitakavyoonesha tarehe halisi ambayo stempu iliwekwa.

(6) Waziri anaweza, kwa taarifa ya maandishi, kutangaza ushuru kuhusiana na hati yoyote au aina za hati zitakazooneshwa kwa stempu ya alama au stempu ya wazi na malipo ya ushuru, vyovyote yalivyo, yatatambuliwa ipasavyo.

Namna
hati
zitatavyo-
andikwa na
kuwekwa
stempu.

9.-(1) Hati inayotozwa kodi ya ushuru wa stempu itaandikwa kwamba stempu inaweza kuonekana kwenye uso wa hati na haitaweza kutumika au kuwekwa katika hati nyengine yoyote.

(2) Hati inayotozwa kodi ya ushuru wa stempu inayojumuisha au inayohusiana na mambo mabali mabali itatozwa tofauti kama vile ni hati tofauti, ushuru wa stempu kwa kila mambo husika.

(3) Hati inayotozwa kodi ya ushuru wa stempu itawekwa stempu tafauti ya ushuru wa stempu inayotozwa.

(4) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 8 cha Sheria hii, hati inayotayarishwa kwa malipo inayopaswa kutozwa ushuru wa stempu na pia kwa malipo ya ziada yoyote yatatenganishwa na kutozwa tofauti kama ni hati tofauti kwa kodi ya ushuru wa stempu kuhusiana na kila malipo.

Adhabu
kuhusiana
na
stempu ya
wazi.

10.-(1) Mtu ambaye kwa maandishi yoyote na kwa namna yoyote ataweka stempu ya wazi kabla ya kutumika kwa lengo la kuonesha ushuru wa stempu atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyopunguwa shilingi laki moja na isiyozidi Shilingi laki tano.

(2) Ikiwa mtu:

(a) kwa kudanganya ataondoa au atasababisha kuondolewa hati yoyote, stempu ya wazi, au atabandika kwenye hati nyengine yoyote au kutumia kwa madhumuni stempu nyengine yoyote ya wazi ambayo imetolewa kwa madhumuni stempu hiyo kuweza kutumika tena; au

(b) anauza, au anakusudia kuuza, au anatangaza, stempu yoyote ya wazi ambayo imetolewa, au anatangazia hati yoyote iliyo na stempu ya wazi ambayo anajuwa kuwa imetolewa, atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyopunguwa shilingi laki moja na isiyozidi shilingi laki tano pamoja na ziada ya faini nyengine au adhabu amabazo zinamuwajibikia.

Uwekaji wa
stempu kwa
baadhi ya
hati.

11.-(1) Waziri anaweza, kwa amri itakayochapishwa kwenye Gazeti rasmi la Serikali, kuweka masharti ya ulipaji wa kodi kwa hati zozote zilizoainishwa katika Jadweli la Kwanza kwa kutumia mashine inayoweka bei ya stempu.

(2) Kila muhuri unaonesha malipo ya kodi yaliyofanywa kwa kupitia maishine yakuweka bei ya stempu unaotumika kwa kibali cha leseni chini kifungu hiki utakuwa na tarehe sahihi ya kuweka muhuri huo.

(3) Uwekaji wa stempu kwa hati yoyote chini ya kifungu kidogo ch (1) cha kifungu hiki, kwa mtu yoyote aliyepewa mamlaka kama ilivyotajwa kwenye kifungu hiki, ikiwa itafanyika kwa mujibu wa masharti ya kifungu hiki na leseni, athari yake itakuwa nisawa kama ufutwaji wa stempu ya wazi kwa tarehe thamani iliyoainishwa au iliyooneshwa na mashine ya kuweka muhuri.

Uchunguzi
na uzuiaji
wa hati.

12.-(1) Maelezo yote na mazingira yanayoathiri dhima ya hati kulipiwa kodi au kiwango cha kodi ambacho kwa kila hati kinatozwa, yanatakiwa yawe kamilifu na sahihi kama ilivyotajwa katika hati, na afisa aliyeidhinishwa anaweza akihitaji ushahidi huo kupatikana kama itakavyohitajika kuthibisha kwamba maelezo yote na mazingira yamewekwa sahihi.

(2) Afisa aliyeidhinishwa anaweza kuzuia hati ambayo haijakamilisha maelezo yote na mazingira yanayoathiri dhima ya hati hiyo kulipiwa kodi au kiwango cha kodi ambacho hati hiyo inatozwa kodi.

(3) Iwapo hati imepelekwa kwa Afisa aliyeidhinishwa chini ya Sheria hii, kwa maoni ya Afisa aliyeidhinishwa ni:

- (a) moja ya maelezo yake inastahiki kulipiwa kodi na afisa huyo ameamua kwamba kodi tayari imeshalipwa; au
- (b) kodi iliyoamuliwa na Afisa huyo au kiwango hicho, baada ya kodi kulipwa, malipo hayo ni sawa na kodi iliyoamuliwa,

Afisa huyo atathibitisha kwa maelezo katika hati hiyo yanayoeleza kiwango, ambacho kilichotozwa kimelipwa.

(4) Hati ambayo uthibishwaji wake umefanywa chini ya kifungu hiki:

- (a) itachukuliwa kuwa imewekwa stempu sahihi au haijalipwa kodi, kama itakavyokuwa; na
- (b) ikiwa itatozwa kodi, itapokelewa katika ushahidi au vyenginevyo, na inaweza kufanyiwa kazi na kusajiliwa kama kwamba iliwekwa stepu sahihi.

(5) Endapo afisa aliyeidhinishwa atazuia hati chini kifungu hiki au atapokea hati iliyopelekwa kwake isiyotozwa kodi au hati ya malipo au hawala, na kwa maoni yake kwamba hati hiyo inatozwa kodi na haijawekwa stempu ipasavyo, atahitaji malipo sahihi au kiwango kinachohitajika kulipiwa kodi, pamoja na adhabu itakayoelezwa.

(6) Mtu ambaye analengo la kukwepa malipo ya kodi:

- (a) anatoa hati ambayo maelezo yote na mazingira yaliyomo hayajakamilika na si sahihi; au
- (b) amejiriwa au anahusika au yumo katika kutayarisha hati yoyote meshindwa kuweka maelezo yote au mazingira sahihi, atakuwa ametenda kosa na akitiwa hatiani atatozwa faini isiyopungua Shilingi Laki moja na isiyozidi Shilingi Laki Tano.

13.-(1) Stempu zilizotumika katika hati zozote katika Jadweli la Kwanza zitakapowekwa zitakuwa na muhuri maalumu unaoonesha tarehe ya kutolewa hati hiyo.

Ufutwaji
wa stempu.

(2) Endapo ushuru wa stempu utahitajika au kuruhusiwa na Sheria yoyote kwa ajili ya kuonesha stempu ya wazi, stempu itafutwa kwa namna ya kuifanya isiweze kutumika tena kwa ajili ya mapato yoyote.

(3) Hati yoyote inayoonesha stempu isiyokamilisha matakwa ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki au haijafutwa kwa namna ilivyoelezwa katika kifungu hiki, ambapo hati hiyo inahusika, itachukuliwa kama haijawekwa stempu.

(4) Stempu zilizotumika katika hati zozote zinaweza kufutwa kwa stempu yoyote iliyowekwa au waraka ulioweka mapendekezo ya kuandikwa, utakaofutwa ukiwa na neno “kufutwa” na muhuri maalumu, sahihi ya afisa na tarehe iliyondikwa au kuchapishwa sehemu kwenye stempu na sehemu kwenye waraka ambao stempu imewekwa ama stempu yote au sehemu ya waraka ambao stempu imewekwa, kwamba stempu hiyo haiwezi kutumika tena.

(5) Endapo stempu mbili au zaidi zinatumiwa kuashiria ushuru wa stempu katika hati yoyote, kila stempu itafutwa kwa namna ilivyoelezwa katika kifungu hiki.

(6) Endapo hati ya ushuru wa stempu ambayo inahitajika au kuruhusiwa na Sheria yoyote kuashiria stempu ya wazi:

- (a) itawekwa stempu kabla ya kukamilishwa au kabla ya kutolewa, au kabla ya kuwekwa alama, au kabla ya kufanya jambo lolote;
- (b) mtu wa mwanzo anayekamilisha au mtu anayeitoa, au anayeweka alama katika hati, au kabla kufanya jambo jengine kama itakavyokuwa, kabla hajaweka au kabla kuzitoa katika hati au kabla ya kufanya jambo lolote, kama itakavyokuwa.

(7) Bila ya kujali masharti ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, ikiwa wakati hati ya malipo au hawala zipo katika mikono ya mhusika Zanzibar:

- (a) stempu sahihi itawekwa katika hati na itafutwa kwa namna itakavyoelezwa; na
- (b) mhusika hana sababu ya kuamini kwamba stempu iliwekwa au itafutwa isipokuwa na mtu na kwa wakati unaohitajika na Sheria hii,

Stempu inayohusiana na mhusika huyo, itachukuliwa imewekwa na imefutwa.

(8) Masharti ya kifungu kidogo cha (2) cha kifungu hiki hayatasamehe kutokana na adhabu iliyosababishwa na yeye kwa kuacha kuweka au kufuta stempu.

(9) Mtu ambaye atadharau au atakataa kufuta stempu ya wazi kwa mujibu wa masharti ya kifungu hiki atakuwa ni mkosa na atatozwa faini isiyozidi Shilingi laki Tano.

14.-(1) Endapo hati imetolewa na wakala aliyeidhinishwa ikiwa shirika au chombo kinachofanana na Shirika ufutwaji utachukuliwa ikiwa umefanywa kwa usahihi kwa namna ilivyoelezwa na kwa muhuri au alama kwa kutumia wino jina kamili la shirika au herufi za mwanzo za jina hilo au herufi za mwanzo za jina la meneja, katibu au mtu mwingine anayetoa hati hiyo kwa niaba ya shirika pamoja na tarehe husika kama ilivyoelezwa.

Ufutaji kwa mawakala walioteuliwa.

(2) Mtu anayetakiwa na Sheria kufuta stempu ya wazi, atadharau au atakataa kufanya hivyo kwa namna ilivyoelezwa atakuwa ni ametenda kosa na atatozwa faini isiyozidi Shilingi laki Tatu.

15.-(1) kwa masharti ya kifungu hiki, thamani ambayo kodi inalipwa, itakuwa kiwango cha makubaliano kinacholipwa na malipo kwa mtu mbaye amepata mali hiyo au ikiwa hakuna kiwango kilichokubalika kulipwa, itakuwa ni wastani wa thamani ya soko ya mali.

Thamani ya mali inayos-tahiki kulipiwa kodi.

(2) Ikiwa muamala mmoja wa mali umebadilika kwenda kwa mwingine na hakuna malipo ya ziada yatakayolipwa na upande wowote wa muamala huo, thamani ambayo ya ushuru unaolipwa kuhusiana na kupata kwa kila mali utakuwa ni wastani wa thamani ya soko ya kila mali.

(3) Ikiwa mali zilizobadilishwa hazikuwa na thamani sawa, ushuru, kwa mujibu wa masharti ya kifungu kidogo cha (2) cha kifungu hiki, utalipwa kuhusiana na upatikanaji wa kila mali kwa wastani wa thamani ya soko ya mali ambayo inathamani kubwa.

(4) kwa mauziano ambayo mali moja itabadilishwa na nyengine na malipo ya ziada yatalipwa na upande wowote kwa mauziano hayo, thamani ambayo ushuru utalipwa kwa mujibu wa kifungu hiki itakuwa:

- (a) kwa upatikanaji wa mali ambayo malipo ya ziada yamelipwa, utakuwa wastani wa thamani ya soko ya mali hiyo, au wastani wa thamani ya soko ya mali iliyobadilishwa kwa mali hiyo pamoja na malipo ya ziada yatakayolipwa, kwa yoyote iliyo kubwa ; na
- (b) kwa upatikanaji wa mali nyengine, utakuwa wastani thamani ya soko wa mali hiyo, au wastani wa thamani ya mali ilitolewa kwa kubadilishwa na mali hiyo chini ya malipo ya ziada yatakayolipwa kwa yoyote iliyo kubwa.

(5) Masharti ya kifungu kidogo cha (1) hayatumika kwa upatikanaji wa mali iliyozwa kwa mnada, isipokuwa afisa aliyeidhinishwa ameridhika kwamba mauzo hayo hayakuwa mauzo ya nia njema kupitia mnada, au kuna njama baina ya muuzaji na mnunuzi, au wakala wao.

(6) Endapo mali itahaulishwa baina ya pande zenye mahusiano, thamani ya mali itaamuliwa kwa kiwango kinachokubalika.

16.-(1) Endapo mali imeingiwa mkataba wa kununuliwa kwa malipo ya pamoja kwa mali yote kwa watu wawili au zaidi kwa pamoja, na hati hiyo imetozwa kodi tafauti kama ni hati moja, stempu hiyo itachukuliwa kuwa ni hati tafauti.

Maelekezo kuhusiana na ushuru wa baadhi ya hati za uhaulishaji mali.

(2) Endapo mtu:

- (a) ameingia mkataba wa kununua mali yoyote lakini hajapata hati ya uhaulishaji mali, na akaamua kuingia mkataba kumuzia mtu yoyote; na
- (b) mali iliyohaulishwa mara tu kwa mnunuzi mwingine, uhaulishaji utatozwa ushuru kwa kuzingatia malipo ya mauzo kutoka kwa mnunuzi wa awali kwenda kwa mnunuzi mwingine.

(3) Endapo mtu ataingia mkataba wa kununua mali lakini hakuwa na hati ya uhaulishaji wa mali, ataingia mkataba wa kuuza mali yote au sehemu ya mali hiyo kwa mtu mwingine yoyote na mali iliyohaulishwa na muuzaji wa awali kwa watu tofauti kwa kila sehemu, uhaulishaji wa kila sehemu iliyozwa kwa mnunuzi mwingine utatozwa ushuru kwa mujibu wa malipo yaliyolipwa na mnunuzi mwingine bila ya kuzingatia kiwango au thamani ya malipo ya mwanzo.

(4) Uhaulishaji wa mali iliyobaki kwa muuzaji wa awali, kama ipo, utatozwa ushuru kwa mujibu wa kilichozidi kwa malipo ya awali juu ya malipo ya jumla yaliyolipwa na wanunuzi wengine.

Sehemu au upande

17.-(1) Endapo sehemu au upande wowote wa jengo mali, malipo yoyote yanayolipwa au kutolewa au yanakubalika kulipwa au kutolewa kwa usawa, malipo au hati ambayo sehemu au upande huo utatozwa ushuru kwa kiwango cha asilimia sawa ya ushuru kulingana na thamani ya ushuru wa mauzo kwa malipo hayo na kwa ushuru huo tu.

(2) Endapo zaidi ya mali moja inahusiana na muamala huo huo, kiwango cha ushuru kinacholipwa kinachohusiana na kila mali kitahesabiwa kwa thamani ya mali hiyo kama kwamba mali hiyo ilikuwa ni mauziano tofauti.

Hati za Uingizaji na usafirishaji wa bidhaa

18. Mtu ambaye anatarisha au anatoa hati yoyote ya uingizaji au usafirishaji bidhaa ambayo haijawekwa stempu atakakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyopungua Shilling Laki Mbili na isiyozidi Shilingi Laki Tano.

Hati ya malipo na hawala

19.-(1) Hati ya malipo au hawala iliyotayarishwa na kukusudiwa kulipwa papohapo au kwa kuiwasilisha, kwa madhumuni ya Sheria hii, itachuliwa kuwa ni hati ya malipo au hawala inayoyolipwa itakapohitajika matakwa.

(2) Ushuru unaotozwa unaohusiana na hati za malipo au hawala, kwa mujibu wa masharti ya kifungu kidogo cha (1), unaweza kutatambuliwa kwamba ni stempu za wazi zilizowekwa au zinaweza kuweka sehemu ya hati hizo kwa stempu za wazi na sehemu nyengine kuweka stempu za alama.

(3) Endapo hati ya malipo inatayarishwa kwa seti kwa mujibu wa wafanya biashara na ikiwa seti imewekwa stempu sahihi, seti nyengine, isipokuwa zimetolewa katika utaratibu au imekubaliwa kwa sehemu inayotokana na hati iliyowekewa stempu hiyo ya ushuru ambayo haikutolewa au katika namna imekubaliwa kwa sehemu kwa namna yoyote imepataniwa sehemu kutokana na kupotea au kuharibika, hata kama haijawekwa stempu, itakubaliwa katika ushahidi utakathibitsha maelezo yahati iliyopotea au hati iliyoharibiwa.

(4) Hati ya malipo au hawala ambayo inakusudiwa kutayarishwa au kutengenezwa nje ya Zanzibar, kwa madhumuni ya kutathimini utaratibu ambao ushuru wa stempu utatambuliwa, itachukuliwa kuwa hati hiyo imetayarishwa au imetengenezwa, ijapokuwa inaweza kiuhalisia kutayarishwa au kutengenezwa ndani ya Zanzibar.

20.-(1) Hati ambayo mali imehaulishwa kisheria au kwa usawa au amekabidhiwa mtu mwingine kwa njia ya kubadilishana itachukuliwa imehaulishwa kuwa ni uhaulishaji wa mauzo ya mali hiyo kwa njia ya mauziano na ushuru wa stempu utatathminiwa na kulipwa ipasavyo.

Uhaulishaji kwa njia ya mauzo

(2) Endapo makubaliano au sehemu ya makubaliano ya uhaulishaji kuhusiana na mauzo yatajumuisha:

- (a) dhamana ya soko, uhaulishaji huo utatozwa kwa mujibu wa kiwango cha ushuru kwa asilimia kwa kuzingatia thamani ya dhamana hiyo;
- (b) dhamana yoyote isiyokuwa na dhamana ya soko, uhaulishaji huo utatozwa kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kwa kuzingatia kiwango kinachostahiki kulipwa kwa siku na tarehe kwa kiwango halisi na riba.

21.-(1) Endapo hati inatolewa kudhamini malipo ya mwaka au kiwango kingine kinalipwa kwa vipindi, au endapo makubaliano ya uhaulishaji ni ya mwaka au yatalipwa kiwango kingine kinalipwa kwa vipindi, kiwango cha hati kilichodhaminiwa katika hati au makubaliano ya uhaulishaji kama itakavyokuwa, kwa madhumuni ya Sheria hii, itazingatiwa kuwa:

Tathmini ya malipo kwa vipindi

- (a) endapo kiwango kinacholipwa kwa kipindi maalum kitapelekea kiwango chote kinachotakiwa kulipwa kuweza kuthibitishwa kabla, uhaulishaji huo utatozwa kwa mujibu wa makubaliano hayo kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia ya malipo hayo ya jumla;
- (b) endapo kiwango kinacholipwa si cha kudumu au hakina kipindi maalum cha ukomo kwa kipindi chote kitakachokuwa katika tarehe ya hati au uhaulishaji, kiwango chote, kwa mujibu wa masharti ya hati au uhaulishaji wakati tarehe ya hati au uhaulishaji, kinaweza kulipwa katika kipindi cha miaka kumi na tano kitakachohesabiwa kutoka tarehe ambapo malipo ya mwanzo yanafanyika; na

(2) Hakuna uhaulishaji wa mauzo unaotozwa kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kulingana na malipo ya vipindi na kuingiza pia sharti la kudhamini malipo ya vipindi hivyo kutozwa kwa ushuru wowote vyovyote iwavyo kulingana na masharti hayo, na hakuna hati tafauti zilizotengenezwa katika njia nyengine kwa kudhamini malipo ya vipindi itatozwa kwa kiwango cha juu cha ushuru kisichozidi Shilingi Laki Moja.

22.-(1) Endapo hati inajumuisha maelezo ya kiwango kilichopo cha kubadilishia fedha au bei iliyowekwa au wastani wa thamani na kuwekwa stempu kwa mujibu wa maelezo hayo, kwa kuzingatia kiini cha maelezo hayo, itachukuliwa imewekwa stempu sahihi.

Athari ya maelezo ya thamani

(2) Afisa aliyeidhinishwa au wakala aliyeteuliwa chini ya Sheria hii atatakiwa kuthibitisha maelezo ya kiwango kilichopo cha kubadilisha fedha kabla ya kuweka stempu hati yoyote iliyowasilishwa kwake.

(3) Ikiwa maelezo hayo yatathibitika kuwa siyo sahihi, utofauti wa ushuru na faini utagombolewa.

(4) Mtu atakayeshindwa au atakayekataa kufuata uthibitisho wa afisa aliyeidhinishwa au wakala chini ya kifungu hiki, atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyozi Shilingi Laki Tano.

Namna ya kuhesabu kiwango cha ushuru kwa asilimia

23.-(1) Endapo hati inatozwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kwa mujibu wa-

- (a) kiwango chochote kwa fedha yoyote ya kigeni ; au
- (b) dhamana ya hisa yoyote au soko, ushuru utahesabiwa, katika siku ya tarehe ya hati, kwa thamani ya fedha kwa mujibu wa kiwango kilichopo cha kubadilishia fedha, au hisa au dhamana kwa mujibu wa wastani wa bei iliyopo.

(2) Endapo hati inajumuisha maelezo ya kiwango kilichopo cha kubadilishia fedha, au wastani wa kiwango cha kubadilishia fedha au wastani wa bei au kama itakavyohitajika, na imewekwa stempu kwa mujibu wa maelezo hayo, kwa kuzingatia kiini cha maelezo, itachukuliwa imewekwa stempu sahihi, isipokuwa au hadi itakavyoonekana kwamba maelezo hayo siyo ya kweli, na hati hiyo kiuhalisia haikutimiza masharti ya kuwekwa stempu.

Uhaulishaji wa makubaliano ya deni au malipo ya baadae

24.-(1) Endapo mali yote au sehemu ya mali inahaulishwa kwa mtu kwa makubaliano ya kulipa deni kwa mtu huyo, au kinachouzwa kinafahamika au hakifahamiki kwa malipo au uhaulishaji wa fedha au hisa, ama kipo au kinapelekea kutozwa au kutokufahamika kuhusiana na mali au vyenginevyo, deni, fedha au hisa kwa kuzingatia makubaliano itachukuliwa yote au sehemu, kama itakavyokuwa, kwamba uhaulishaji unatozwa ushuru.

(2) Kuhusiana na mauzo ya mali iliyowekwa rehani au kizuizi chengine, rehani yoyote ya fedha isiyolipwa au fedha iliyotozwa, pamoja na riba, kama itakuwepo, iliyowekwa kizuizi hicho, itachukuliwa ni sehemu ya makubaliano ya mauzo.

(3) Endapo mali iliyowekwa rehani imehaulishwa kwa muwekewa rehani, muwekewa rehani atastahiki kukata kutoka katika ushuru unaolipwa kuhusiana na uhaulishaji, kiwango cha ushuru kilicholipwa kuhusiana na rehani.

Rehani.

25.-(1) Katika kutathmini kiwango cha ushuru wa stempu kinacholipwa kwa madhumuni ya uhaulishaji wa rehani kwa namna itakavyotajwa masharti yafuatayo yatafuata:

- (a) Endapo uhaulishaji wowote wa rehani utafanywa kwa uteuzi wa mdhamini au wadhamini chini ya wasia, usuluhishi au hati nyengine au kwa amri ya Mahkama, ushuru kwa uhaulishaji huo unaelezwa katika Jadweli la Kwanza.
- (b) Endapo uhaulishaji wowote wa rehani unaonesha kuwa uhaulishaji huo unafanywa au unatekelezwa kwa njia ya ukamilishaji au uthibitishaji wa hati ya umiliki na hakuna sababu nyengine ya endapo uhaulishaji huo unaonesha kuwa hakuna maslahi atakayoyapata mtu anayefaidika

na uhaulishaji huo unaofanywa au unaotekelezwa au kwamba hakuna maslahi makubwa anayoyapata mtu huyo au anastahiki kuwa nayo kwa mujibu wa sheria au kwa sababu ya hati nyengine, ushuru wa uhaulishaji huo utakuwa kama ulivyoelezwa katika Jadweli.

(2) Hakuna katika kifungu hiki kitakachochukuliwa kusamehe uhaulishaji wowote wa rehani kutoka kwenye dhima kwa ushuru mwengine wowote ambao unapaswa au unalazimika chini ya sheria hii au sheria nyengine yoyote inayohusiana na ushuru wa stempu.

26.-(1) Uhaulishaji unaofanywa kwa hiari utatozwa ushuru wa stempu kama umehaulishwa kwa njia ya mauzo. Uhaulishaji wa hiari.

(2) Uhaulishaji, sio wa hiari unaofanyika kwa maslahi ya mnunuzi au aliyeweka kizuizi au mtu mwengine kwa nia njema na kwa makubaliano ya thamani ya malipo, kwa madhumuni ya kifungu hiki, utachukuliwa ni uhaulishaji unaofanyika au unaofanyika kwa hiari, na isipokuwa endapo makubaliano yanahusiana na ndoa, makubaliano ya uhaulishaji wowote hautachukuliwa kwa madhumuni haya kuwa nimakubaliano ya thamani ya malipo kwa sababu ya kutojitosheleza ya kiwango kilicholipwa kama makubaliano au kwa mazingira mengine ya uhaulishaji utakuwa na maslahi makubwa kwa mtu ambaye mali imehaulishwa kwake.

(3) Uhaulishaji au uhaulishaji uliofanywa kwa makubaliano ya kawaida kwa madhumuni ya kudhamini malipo mengine ya awali au mkopo au uliofanywa kwa madhumuni ya uteuzi wa mdhamini mpya au kumaliza muda kwa mdhamini, ikiwa udhamini umeelezwa au unatekelezwa, au umefanywa kwa maslahi ya mdhamini au mtu mwengine yeyote mwenye uwezo wa kifedha katika udhamini wowote, ikiwa umeelezwa au unatekelezwa, hautatozwa ushuru chini ya kifungu hiki.

27.-(1) Dhamana ya malipo au malipo ya baadae ya fedha zitakazokopeshwa, malipo ya awali au yaliyolipwa, au ambayo yatakamilika kupitia akaunti ya muda, ikiwa ilikuwa na fedha au haikuwa na fedha kabla, itatozwa, iwapo kiwango chote kimedhaminiwa au kitalipwa kwa njia yoyote ya ukomo, kwa ushuru unaofanana kama dhamana kwa kiwango cha ukomo. Dhamana kwa malipo awali yatavyotozwa ushuru hatavyotozwa ushuru.

(2) Endapo kiwango chote hicho si cha ukomo, dhamana itakuwepo kwa kiwango kitakachowekwa stempu kwa asilimia ya ushuru inayopelekea kufidia; lakini endapo malipo ya awali au mkopo umefanywa katika zaidi ya kiwango kilichofidiwa kwa ushuru huo, kwa madhumuni ya ushuru wa stempu, dhamana itachukuliwa kuwa ni mpya na hati tafauti inayoainisha tarehe ya siku ambayo malipo ya awali au mkopo umefanywa.

(3) Hakuna fedha zitakazolipwa awali kwa bima ya mali yoyote iliyojumuishwa katika dhamana dhidi uharibifu wa moto, au kwa kuweka sera yoyote ya bima ya maisha inayojumuisha dhamana, au itakayoathiri ndani yake sera mpya ya bima, itazingatiwa kama ni sehemu ya kiwango kinachohusiana na dhamana inayotozwa kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia.

Namna ya ukodishaji kutozwa mrahaba.

28. Endapo makubaliano ya ukodishaji yote au sehemu, mrahaba utalipwa ama fedha, uzalishaji au bidhaa au makubaliano mengine yoyote vyovyote ilivyo mbali ya kiwango cha fedha, ikiwa, itaainishwa kwamba kiwango cha fedha hizo au thamani ya uzalishaji au bidhaa hizo kimefikia kwa uchache, au hakizidi kiwango kilichotolewa, au endapo ukodishaji umetozwa kiwango maalum au kina mbadala wa malipo baada ya kiwango maalum cha kubadilisha fedha, kiwango cha mwaka cha fedha hizo na thamani ya uzalishaji au bidhaa hizo kitakadiriwa katika kiwango hicho kilichotolewa au kwa mujibu wa kiwango kilichotolewa.

Ushuru wa ukodishaji kwa mazingira mengenevyo.

29. Ukodishaji, iwapo makubaliano yamejumuisha malipo au makubaliano mengine mbali na ukodishaji, yanamhusu ama mkodishaji au mtu mwingine yeyote, utatozwa kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kilichohesabiwa kuhusiana na makubaliano kama kwamba uhaulishaji kuhusiana na mauzo kwa kiwango cha makubaliano hayo.

Namna ya kutoza ukodishaji katika uzalishaji au vyenginevyo.

30.-(1) Endapo makubaliano au sehemu ya makubaliano ambayo ukodishaji wowote umefanywa au umekubaliwa kufanywa haujumuishi fedha lakini unajumuisha uzalishaji wowote au bidhaa nyengine, ushuru utahesabiwa katika thamani ya uzalishaji huo au bidhaa hizo katika makubaliano au wastani wa bei ya soko iliyopo katika tarehe ya hati.

(2) Endapo imeelezwa kwamba thamani ya uzalishaji au bidhaa ina kiwango cha uchache, au hakizidi, kiwango kilichotolewa, au iwapo ukodishaji unatozwa au au kina mbadala wa malipo baada ya kiwango maalum cha kubadilisha fedha, thamani ya uzalishaji au bidhaa, kwa madhumuni ya kutathmini kiwango cha ushuru kwa asilimia, kitakadiriwa katika kiwango kinachotolewa, au kwa mujibu wa kiwango kilichotolewa.

(3) Ukodishaji au makubaliano ya ukodishaji yamefanywa ama yote au sehemu ya malipo, ikiwa imejumuisha maelezo ya thamani, na imewekwa stempu kwa mujibu wa maelezo, kwa kuzingatia kiini cha maelezo, utachukuliwa kuwa umewekwa stempu sahihi, isipokuwa au hadi itakavyoonesha vyenginevyo kwamba maelezo hayo sio sahihi, na kwamba ukodishaji au makubaliano kiuhalisia hayajawekwa stempu sahihi.

Ushuru katika ukodishaji wenye kodi tafauti.

31. Inapotokeza ukodishaji umewekwa kodi maalum kwa kipindi kilichoainishwa au vipindi tafauti kwa masharti ya kukodi tena kwa kipindi hicho cha mwisho yatawekwa kwa kutathminiwa au vyenginevyo, ushuru utatathminiwa kwa kiwango cha maalum cha juu kilichoainishwa katika ukodishaji huo, na, ikiwa ukodishaji mpya umewekwa kwa kutathminiwa au vyenginevyo kama ilivyoelezwa utazidi kodi ambayo ushuru wa awali umetathminiwa, ushuru ulioongezeka utalipwa na hati ya ukodishaji itawasilishwa kwa tathmini ipasavyo kwa namna na kwa madhumuni ya masharti hayo kama faini au vyenginevyo kama ilivyokuwa katika tathmini ya awali.

Hati hazitathibitishwa kwa kiapo mpaka ziwewe stempu.

32.-(1) Kila Muapishaji ambaye kwa kujua na kwa utashi wa kitendo cha kuapisha anashuhudia au anathibitisha utekelezaji wa hati yoyote inayopaswa kutozwa ushuru na ikadhihirika kutokuwekwa stempu sahihi

atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyopungua Shilingi Laki Mbili na isiyozidi Shilingi Laki Tano.

(2) Hakuna katika sehria hii kitakachopelekea muapishaji kuwa na dhima ya kulipa faini kwa sababu za kushuhudia kwake utolewaji wa hati yoyote kwa sababu tu ni shahidi na bila ya kuweka, kuambatanisha au kulipia kitendo cha kuapisha.

33.-(1) Endapo kufanywa upya kwa sera yoyote ya bima inayopaswa kutozwa ushuru imeathiriwa na malipo ya awali, risiti ya malipo ya awali itatolewa na kuwekwa stempu kwa thamani halisi ya ushuru unaolipwa kwa kufanywa upya. Sera za bima.

(2) Mtu ambaye:

(a) anapokea au anachukua madai ya malipo ya awali au makubaliano kwa sera yoyote ya bima au kufanywa upya kwa sera hiyo inayopaswa kutozwa ushuru na haikufanywa, ndani ya mwezi mmoja baada ya kupokea au kuchukua madai kwa malipo hayo ya awali au makubaliano, yatafanywa na kutekeleza sera sahihi iliyotozwa stempu halisi, risiti au hati; au

(b) analipa au anaruhusu katika hesabu ya benki, au anakubali kulipa au kuruhusu katika hesabu ya benki, fedha yoyote au kuhusiana na sera yoyote ya bima au sera hiyo inayofanywa upya ambayo haikuwekwa stempu sahihi, ataadhibiwa chini ya Sheria hii.

(3) Endapo ushuru wowote wa stempu ulioongezeka utalipwa katika sera ya bima baada ya utekelezaji, malipo ya ushuru huo yanaweza kutambuliwa kwa kuwekwa stempu katika sera au kwa kuthibitisha au hati nyengine ambayo inaeleza mazingira ya kutoa ongezeko la ushuru huo au kwa risiti yoyote inayothibitisha malipo yoyote ya awali.

34.-(1) Kutatozwa ushuru kuhusiana na bima ya usafiri wa bahari inayojumuisha sharti la kuendelea, utozaji wa ushuru wa stempu kama ilivyotajwa katika Jadwali la Kwanza la Sheria hii na zaidi ya ushuru wa stempu ambao ni mwingineo, hutozwa kuhusiana na sera. Sera ya bima ya usafiri wa bahari.

(2) Sera ya bima ya usafiri wa bahari haitakuwa halali isipokuwa iwe imeainisha taarifa za vihatarishi au athari au muda ambao sera hiyo inafanywa, majina ya wapokeaji au walengwa na kiwango au viwango vilivyowekeka bima.

(3) Endapo sera yoyote ya bima ya usafiri wa bahari imefanywa kwa au kuhusiana na safari na pia kwa muda, au kuongezwa au kufidia muda wowote uliozidi siku thelathini baada ya meli kuwasiili katika kituo chake na ikafunga gati, sera itatozwa ushuru kama sera kwa au kuhusiana na safari na pia itatozwa ushuru kama sera kwa muda.

(4) Bila ya kujali chochote kilichopo katika kifungu hiki, sera ya bima ya usafiri wa bahari iliyofanywa kwa muda inaweza kuingiza sharti la kuendelea, na sera hiyo haitakuwa si halali kwa msingi tu kwamba sababu ya sharti la kuendelea litapelekea kuwepo kwa kipindi kilichozidi miezi kumi na mbili.

(5) Ikiwa vihatarishi vimefidiwa na sharti la kuendelea lililoeleza, na sera mpya haijatolewa kufidia vihatari, sharti la kuendelea litachukuliwa kuwa ni jipya na mkataba tafauti wa bima ya usafiri wa bahari ulioelezwa katika sera amabo imejumuishia, lakini haikufidiwa kwa kuwekwa stempu na sera itawekwa stempu kwa madhumuni ya mkataba huo ipasavyo, lakini inaweza kuwekwa stempu bila ya adhabu katika muda wowote usiozidi siku thelathini baada ya vihatarishi kuelezewa.

(6) Endapo mtu yeyote, kwa makubaliano ya kiwango chochote cha fedha kilicholipwa au kitakacholipwa kwa usafirishaji wa ziada au vyenginevyo, akakubali yeye mwenyewe kuchukua kihatarishi chochote kuhusiana na bidhaa, biashara au mali yenye maelezo yeyote yalivyo wakati wa usafirishaji katika meli au chombo cha baharini, au kumfidia mmiliki wa bidhaa hizo, biashara au mali kutokana na kitaharishi chochote, upotevu au hasara makubaliano hayo au mapatano yatachukuliwa kuwa ni mkataba wa bima ya usafiri wa bahari.

35.-(1) Ushuru unaohusiana na mkataba wa ukodishaji wa chombo cha usafiri baharini na angani unaweza kutambuliwa na stempu ya wazi ambayo itawekwa na kufutwa katika muda wa utekelezaji kwa mtu ambaye hati hiyo alipaswa kuitekeleza kwa mara ya kwanza.

Mkataba wa ukodishaji chombo cha usafiri.

(2) Ushuru unaohusiana na mkataba wa ukodishaji wa chombo cha usafiri baharini na angani unaweza kutambuliwa na stempu ya wazi ambayo itafutwa mtu ambaye hati hiyo alipaswa kuitekeleza kwa mara mwisho au utekelezaji wake umekamilishwa kama sharti la mkataba uliofungwa.

(3) Endapo mkataba wa ukodishaji wa chombo cha usafiri baharini na angani haujawekwa stempu sahihi unatekelezwa kwa mara ya kwanza nje ya Zanzibar, upande wowote wa mkataba huo unaweza, ndani ya siku saba baada kupokelewa kwa mara ya kwanza na kabla haujatekelezwa na mtu yeyote ndani ya Zanzibar, utawekwa stempu ya wazi inayotambua ushuru unaotowwa na wakati huo huo kufuta stempu ya wazi, na hati itachukuliwa imewekwa stempu sahihi.

(4) Ushuru unaohusiana na mkataba wa ukodishaji wa chombo cha usafiri baharini na angani wa mkataba unaweza kutambuliwa kwa kuwekwa stempu ya wazi na kufutwa katika muda wa utekelezaji kwa mtu ambaye hati hiyo alipaswa kuitekeleza kwa mara ya kwanza.

(5) Mkataba wa ukodishaji wa chombo cha usafiri baharini na angani unaweza kuwekwa stempu na Kamishna baada ya utekelezaji na kwa sharti kwamba:

- (a) ndani ya siku saba baada ya utekelezaji kwa mara ya kwanza kutolewa malipo ya ushuru na faini ya Shilingi Laki Moja;
- (b) baada ya siku saba baada ya utekelezaji kwa mara ya kwanza kutolewa malipo ya ushuru na faini Shilingi Laki Mbili.

36. Makubaliano yeyote ya au yanayohusiana na usambazaji wa bidhaa zinazokodishwa, ambapo bidhaa hizo zinamakubaliano ya malipo ya vipindi yanaweza kuwa mali ya mtu ambaye amepolekewa, yatatozwa ushuru kama makubaliano au, kama ikiwa chini ya masharti, yatakuwa kama hati, kama itakavyokuwa.

Kuwekwa stempu makubaliano ya ukodishaji kwa madhumuni ya kununua.

37.-(1) Endapo hati inatozwa ushuru kuhusiana na hisa au dhamana yoyote ya soko au dhamana nyengine, ushuru utahesabiwa katika thamani ya hisa au dhamana kwa mujibu wa wastani wa bei au thamani ya hisa au dhamana kwa tarehe ya hati hiyo.

Utiaji thamani hisa na dhamana za soko.

(2) Endapo inatozwa ushuru kwa kiwango cha asilimia kulingana na dhamana yoyote ya soko ushuru huo utahesabiwa kwa wastani wa thamani kwa mujibu wa ushahidi unaofaa ambao unaweza kupatikana kwa dhamana hiyo kwa tarehe ya hati hiyo.

(3) Bila ya kujali masharti ya kifungu kidogo cha (1), endapo makubaliano ya uhaulishaji au uhaulishaji wa mali ni hisa, au dhamana ya soko, au dhamana nyengine kwa maoni ya Kamishna makubaliano hayajitoshelezi, kuhusiana na thamani ya hisa au dhamana iliyowekwa kama ilivyoainishwa katika kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, ushuru utatozwa kwa thamani ya mali iliyohaulishwa.

38.-(1) Uhaulishaji wa hisa yoyote au hisa zozote au katika soko la hisa au fedha za shirika, kampuni au mifuko ya jumuiya yoyote kwa vyovyote ilivyo, hautasajiliwa au kuingizwa katika vitabu vya kumbukumbu vya shirika hilo, kampuni au jumuiya hiyo ndani Zanzibar isipokuwa uhaulishaji huo umewekwa stempu sahihi na kila uhaulishaji utahifadhiwa katika afisi ya usajili wa shirika, kampuni au jumuiya hiyo kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na mbili kutoka tarehe ya uhaulishaji huo.

Uhaulishaji wa nyaraka za hisa.

(2) Mtu ambaye atashindwa kufuata masharti ya kifungu hiki atakuwa ametenda kosa na akitiwa hatiani atatozwa faini isiyozidi Shilingi Milioni Tano.

(3) Uhaulishaji wa hisa kwa njia ya kubadilishana hisa au mali nyengine yoyote itakuwa kwa mujibu wa kiwango cha ushuru kwa asilimia kulingana na thamani kuhusiana na makubaliano ya uhaulishaji huo kama kwamba uhaulishaji huo ulifanywa kwa njia ya mauzo.

39.-(1) Hati ambayo mali yeyote imehaulishwa kisheria au kwa haki au amepewa mtu mwingine kwa njia ya kubadilishana itatathminiwa na kulipiwa ushuru ipasavyo.

Uhaulishaji kwa njia ya mauzo.

(2) Katika masharti yote ya sheria hii yanayohusiana na uhaulishaji kwa njia ya mauzo, kila kumbukumbu inayohusiana na mauzo au manunuzi itachukuliwa ipasavyo kama ni mwendelezo wa kubadilishana.

Usawazishaji wa deni.

40. Endapo fedha ambazo zinaweza kudaiwa au kulipwa kuhusiana na dhamana yoyote isiyokuwa dhamana ya soko itasawazishwa au imekubaliwa kusawazishwa, hati ambayo usawazishaji huo umefanywa au umekubaliwa kufanywa itatozwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kwa mujibu wa fedha hizo, na kwa upande wa dhamana za soko itatozwa kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia ya dhamana hiyo.

Ikiwa hati mbalimbali moja tu itatozwa.

41.-(1) Endapo hati mbalimbali zinazotekelezwa kwa kuwezesha usawazishaji wa mali hiyo na kiwango cha ushuru kinachotozwa kwa asilimia kulingana na usawazishaji huo kinazidi Shilingi Laki Moja, moja tu kati ya hati hizo itatozwa ushuru kwa kiwango cha asilimia.

(2) Usawazishaji uliofanywa kulingana na makubaliano yaliyopita au masharti ambayo usawazishaji wowote wa kiwango cha ushuru kwa asilimia kinazidi Shilingi Laki Moja kimelipwa kuhusiana na mali hiyo haitatozwa kiwango cha ushuru kwa asilimia cha usawazishaji.

(3) Katika kila jambo lililotajwa chini ya kifungu hiki, hati ambazo hazikutozwa ushuru kwa kiwango cha asilimia zitatozwa ushuru wa Shilingi Laki Moja.

Dhamana za hisa.

42. Dhamana za hisa, au hati yoyote kwa mtoaji imetolewa na au kwa niaba ya kampuni au jumuiya zilizoundwa au kuanzishwa Zanzibar na zikawa na hadhi kama dhamana ya hisa, au hati yoyote ya hisa kwa mtoaji, imetolewa bila ya kuwekwa stempu sahihi, kampuni au jumuiya inayotoa hati hiyo itakuwa imetenda kosa na itatozwa faini isiyozidi Shilingi Laki Mbili.

Hundi zilizokuwa hazijawe-kwa stempu.

43. Kwa mujibu wa kifungu hiki, mtu yeyote anayetoa, anayepokea, anayethibitisha, anayehaulisha, anayepatana, anayewasilisha malipo au anayelipa hundi yoyote inayopaswa kutozwa ushuru na haikuwekwa stempu sahihi, ataadhibiwa chini ya Sheria hii.

(2) Mtu yeyote anachukua au kupokea kutoka kwa mtu mwingine yeyote hundi hiyo, iwe kwa malipo au dhamana au kwa manunuzi au vyenginevyo, hatakuwa na haki ya kurejeshewa au kuifanya itumike tena kwa madhumuni mengine yoyote.

(3) Itakapotokea hundi yoyote imepokewa au imewasilishwa bila ya kuwekwa stempu sahihi, mfanyakazi yeyote wa benki ambaye imewasilishwa kwake katika hatua za kawaida za kibiashara anaweza:

- kuwekwa stempu sahihi ambayo haikuwekwa kihalali; au
- Ikiwa hundi haina stempu, haikuwekwa stempu au zote mbili kwa kiwango cha ushuru ambacho hundi hiyo inastahiki kutozwa na kwa kiwango echochote kitakachohalalisha adhabu iliyoelezwa chini ya Sheria

hii, na kuweka stempu kama kwamba alikuwa ni mtu aliyeidhinishwa; na hundi yoyote iliyowekwa, kwa hali inayoashiria kutozwa ushuru, itachukuliwa kuwa ni halali na imepokelewa.

44. Kwa madhumuni ya sheria hii, mtu yeyote anayetekeleza shughuli za kibenki Zanzibar zenye uhusiano na benki na hawala za benki zitajumuisha:

Mfanyakazi wa benki au hawala ya benki.

- hati ya kubadilishana au hawala ya fedha inayotolewa na benki kwa malipo ya fedha kwa mteja anapohitaji; na
- hati ya kubadilishana au hawala ya fedha iliyotolewa ambayo inaruhusu au inakusudia kumruhusu mteja au mmiliki, bila ya uthibitisho au uthibitisho mwingine wakati wa kutoa hati hizo, ama imelezwa au haikuelezwa na katika namna yoyote ile, hati au hawala imetayarishwa au imetengenezwa kwa mtu mwingine yeyote.

45.-(1) Mtu yeyote anayefanya shughuli ya biashara au taaluma Zanzibar ambaye anapokea pesa kwa kiwango cha Shilingi Elfu Moja au zaidi kwa makubaliano ya kupokea au kuuza bidhaa yoyote au huduma Zanzibar, atatoa risiti iliyowekwa stempu sahihi kwa kiwango kilichopokelewa, iwe imedaiwa au haikudaiwa.

Masharti ya kutoza ushuru wa risiti.

(2) Ushuru kuhusiana na risiti unaweza kutambuliwa kwa stempu ya wazi ambayo itafutwa na mtu ambaye amepewa risiti kabla hajaitoa kumpa mtu mwingine.

(3) Benki au mfanyakazi wa benki, au mtu anayelipwa aliyeandikwa katika hati au ruhusa, ama imeambatana na maneno ya kupokea au vyenginevyo katika hali ya kawaida ya kibiashara kama benki au mfanyakazi wa benki, au anayelipwa katika hati ya kubadilishana, hundi, hawala zilizowekwa stempu sahihi, kama imelipwa kwa ruhusa, haitakuwa risiti inayotozwa ushuru.

46.-(1) Kamishna anaweza, kwa kuzingatia masharti ya kifungu hiki, kuingia katika makubaliano na mtu yeyote kwa utaratibu wa kutoza ushuru wa stempu katika kipengele cha "risiti", au kuruhusu kutolewa, au kuhusiana na malipo ya fedha katika Jadweli la Kwanza kwa risiti iliyoruhusu kutolewa na au kwa niaba ya mtu huyo kama itakavyoweza kuainishwa katika makubaliano.

Utaratibu wa ushuru katika risiti.

(2) Makubaliano yaliyofanywa, katika kifungu hiki kitamtaka mtu aliyeingia makubaliano kuwasilisha kwa Kamishna kila kipindi kwa kuzingatia hati ambayo makubaliano hayo yanahusika, na kutoa taarifa kama Kamishna atakavyoeleza, na inaweza kujumuisha masharti na taratibu nyengine kama Kamishna atakavyoona inafaa.

(3) Endapo makubaliano yamefanywa chini ya kifungu hiki, hati yoyote ambayo makubaliano yanahusika na ambayo inashiria malipo hayo ya ushuru wa stempu kama Kamishna anavyoweza kuhitaji, haitatozwa

ushuru wa stempu, lakini mtu ambaye makubaliano yamefanywa kwake atalipa kwa Kamishna, kwa kuweka katika akaunti yoyote ambayo imeelezwa katika makubaliano, fedha hizo, lakini kwa masharti ya kifungu hiki, zingeweza kutozwa kwa njia ya ushuru wa stempu kuhusiana na hati hizo zilizotolewa katika kipindi hesabu hizo zinahusika.

(4) Iwapo mtu anafanya makosa katika kuwasilisha malipo yoyote yanayoelezwa katika makubaliano yoyote yaliyofanywa chini ya kifungu hiki, au katika ulipaji wa ushuru unaotakiwa kulipwa katika akaunti hiyo, atakuwa ametenda kosa na masharti ya adhabu ya Sheria ya Usimamizi wa Kodi yatatumika ipasavyo.

Marejesho na malipo.

47.-(1) Mtu, taasisi au wakala aliyeteuliwa chini ya kifungu cha 4 cha Sheria hii, atatakiwa kuwasilisha marejesho ya mwezi na kulipa katika utaratibu ulioelezwa na Kanuni za Sheria hii.

(2) Tarehe ya mwisho ya uwasilishaji wa ritani na malipo iliyoelezwa katika Sheria ya Usimamizi wa Kodi, itatumika katika kuwasilisha ritani na malipo chini ya kifungu hiki, isipokuwa Kamishna atakavyoelekeza vyenginevyo kwa madhumuni ya kulinda ushuru unaotakiwa kulipwa chini ya Sheria hii.

(3) Endapo mtu atashindwa kuwasilisha marejesho na malipo atakuwa ametenda kosa na masharti ya Sheria ya Usimamizi wa Kodi kuhusiana na kushindwa kuwasilisha marejesho na malipo ya kodi yatatumika sambamba katika masharti ya kifungu hiki.

Hati zitakazo-tozwa ushuru tafauti.

48.-(1) Kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii, hati iliyotayarishwa kwa makubaliano ambayo inatakiwa kutozwa ushuru wa Stempu, na pia kwa makubaliano mengine au makubaliano yenye thamani, yatatozwa ushuru wa stempu tafauti na kwa kila moja, kama vile ni hati tafauti, kwa kuzingatia kila makubaliano.

(2) Endapo kuna hati zaidi ya moja inayoandikwa ikiwa zaidi ya hati moja zimeandikwa katika waraka mmoja, kila moja kati ya hati hizo itawekwa na kutozwa ushuru wa stempu tafauti ambao unastahiki kutozwa.

(3) Bila ya kujali masharti ya kifungu cha 7 cha Sheria hii, hati iliyotayarishwa na ikiwa imo ndani ya vipengele viwili au zaidi katika Jadweli la Kwanza la Sheria hii, endapo ushuru unaotozwa chini vipengele hivyo ni tafauti, utatozwa kwa ushuru wenye kiwango kikubwa.

(4) Hati iliyotarishwa kwa makubaliano yanayohusiana na utozaji wa ushuru kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia, na pia kwa makubaliano mengine au ya thamani, itatozwa ushuru tafauti na kwa kila moja, kama kwamba ilikuwa ni hati tafauti kulingana na kila makubaliano.

(5) Endapo mali imewekwa mkataba wa kuuzwa kwa makubaliano ya aina moja, kwa mali yote itakayohaulishwa kwa mnunuzi katika maeneo tafauti kwa hati tafauti, makubaliano yatagaiwa katika namna ambayo wahusika watakavyoona inafaa kwamba mkataba pekee kwa kila sehemu

tafauti eneo, uhaulishaji unahusiana na hati hiyo na kwamba uhaulishaji huo utatozwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kwa kuizingatia mkataba huo wa kipekee.

49.-(1) Kivuli na nakala ya hati inayotozwa ushuru wa stempu haitawekwa stempu isipokuwa: Kivuli na nakala.

- itawekwa stempu kama hati halisi;
- itaonesha malipo ya ushuru wa stempu uliolipwa kwa mujibu wa hati halisi ambayo ni kivuli au nakala;
- itaonesha hati ya ushuru iliyotolewa kwa kivuli au nakala ya malipo ya ushuru wa stempu uliyolipwa kwa mujuibu wa hati halisi ambayo ni kivuli au nakala; au
- itakuwa hati iliyothibitishwa na Kamishna kwamba ushuru wote na sahihi umelipwa kwa mujibu wa hati halisi ambayo ni kivuli au ni nakala.

(2) Kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki hakitatumika kwa nakala ya hati inayotozwa kama hati ya ukodishaji ambapo nakala ya hati haijakamilishwa na au kwa niaba ya mkodishaji au mtoaji.

50.-(1) Hati inayotozwa ushuru, isipokuwa hati iliyoelewa stempu sahihi: Hati ambazo hazijawekwa stempu hazitotumika kama ushahidi.

- haitakubaliwa katika ushahidi kwa madhumuni ya mtu ambaye kwa Sheria au ridhaa ya wahusika wenye mamlaka kuchukuwa ushahidi; au
- haitafanyiwa kazi, haitasajiliwa au kuthibitishwa na mtu au afisa wa umma;

(2) Hati yoyote isiyokuwa hundi, au hati ya malipo, iliyowasilishwa kwa madhumuni ya kukubalika, imekubaliwa au inatakiwa kulipwa nje ya Zanzibar, au hawala, zitakuwa kwa kuzingatia misamaha yote iliyokubalika katika ushahidi kuhusiana na malipo ya ushuru ambao hati inatozwa, au kwa hati ambayo imewekwa stempu isiyojitosheleza, kwa kiwango kinachotakiwa kulipwa ushuru pamoja na adhabu iliyoainishwa lakini:

- endapo mtu ambaye amepokea risiti iliyowekwa stempu, kutoka kwake inaweza kuhitajika na ilitolewa risiti isiyowekwa stempu, na risiti hiyo, kama itawekwa stempu itakubalika ni ushahidi kwake, pia risiti itakubalika kuwa ni ushahidi kwake kuhusiana na malipo ya adhabu iliyoainishwa kwa mtu aliyetoa risiti hiyo;
- endapomkatabaamakubalianoainayoyoteyanafanywa kwa mawasiliano ya kimaandishi yanayojumuisha barua mbili au zaidi au na barua yoyote miongoni mwa barua hizo itakuwa na stempu sahihi, mkataba au makubaliano yatachukuliwa yamewekwa stempu sahihi;

(3) Kifungu hiki hakitazua kukubaliwa kwa hati katika mahkama yoyote ambapo hati imetolewa na au kwa niaba ya Serikali, au endapo itakuwa na hati halali iliyothibitishwa na Kamishna kama ilivyoelezwa na Sheria hii.

Maoni ya Kamishna

51.-(1) Kamishna anaweza kutakiwa na mtu kutoa maoni kutokana na hati iliyotolewa, kuhusu:

- (a) iwapo hati inastahiki kulipiwa ushuru; na
- (b) kiwango cha ushuru amabacho hati hiyo inastahiki kutozwa ushuru, iwapo unastahiki kulipwa.

(2) Kamishna anaweza kumtaka mtu ampatie maelezo ya hati na pia ushahidi muhimu kwa ajili ya kutoa maamuzi iwapo maelezo na mazingira yanayoathiri dhima ya hati kulipiwa ushuru, au kiwango cha ushuru kinachotozwa katika hati yamekamilika na yako sahihi.

(3) Endapo kwa maoni ya Kamishna kwamba hati haitozwi ushuru, hati hiyo inaweza kuwekewa stempu maalumu inayonesha kwamba hati hiyo haitozwi ushuru.

(4) Endapo kwa maoni ya Kamishna kwamba hati inapaswa kutozwa ushuru, ushuru utatathminiwa, na hati itawekewa stempu kwa mujibu wa tathmini.

Uwezo wa Kamishna kurejesha malipo ya adhabu au ushuru uliozidi kwa baadhi ya mazingira.

52.-(1) Mtu anaweza kuomba kwa Kamishna kurejeshwa malipo yalilipwa kimakosa ya ushuru wa stempu au ushuru wa stempu uliolipwa zaidi ya ushuru uliipaswa kulipwa kuhusiana na hati.

(2) Mtu anaweza kudai kurejeshwa ushuru uliolipwa kimakosa kuhusiana na hati ambayo haikupaswa kulipiwa ndani ya mwaka mmoja baada ya tarehe ya ushuru huo kulipwa.

(3) Maombi kuhusiana na marejesho chini ya kifungu hiki yatawasilishwa kwa Kamishna ndani ya miezi mitatu kuanzia tarehe ya malipo ya ushuru wa stempu.

(4) Endapo, kwa maoni ya Kamishna, ushuru wa stempu wa ziada ambao ulipaswa kutozwa kisheria umetozwa na kulipwa, Kamishna anaweza:

- (a) kutumia kilichoziwa kwa kupunguza kodi nyengine kutoka kwa mtu huyo;
- (b) kutumia kilichobakia katika ziada, kama kipo, katika kupunguza deni la mtu analipaswa kulipa kodi nyengine yoyote mbayo haibishaniwi; na
- (c) kurejesha kilichobakia, kama kipo, kwa mtu huyo.

(5) Kamishna, ndani ya siku thelathini za kufanya maamuzi chini ya kifungu hiki, atampatia mtu anayeomba marejesho taarifa ya maandishi kuhusiana na maamuzi hayo.

(6) Mtu ambaye hakuridhika na maamuzi ya Kamishna chini ya kifungu hiki, anaweza kukata rufaa dhidi ya maamuzi kwa mujibu wa utaratibu wa pingamizi na rufaa uliowekwa katika Sheria inayohusiana na rufaa za kodi.

53.-(1) Endapo hati inatozwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kuhusiana na fedha yoyote iliyotajwa kwa fedha isiyokuwa ya kitanzania, ushuru utahesabiwa kwa thamani ya fedha za kitanzania.

Tathmini ya ushuru kwa mazingira maalumu.

(2) Kwa madhumuni ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, kiwango cha kubadilishia fedha kitakachotumika kitakuwa ni kiwango cha kuuza na kununua kitakachotolewa na Benki Kikuu ya Tanzania.

(3) Endapo hati inajuiisha maelezo ya viwango vya sasa vya kubadilishia fedha au wastani wa bei na kuwekwa stempu kwa mujibu wa maelezo hayo, kuhusiana na maelezo, itachukuliwa kuwa imewekewa stempu sahihi, isipokuwa ikionesha kwamba si sahihi na kwamba kiuhalisia hati hakuwekwa stempu sahihi.

(4) Endapo hati inayopaswa kutozwa ushuru kwa kiwango cha ushuru kwa asilimia, ushuru huo kuhusiana na kile kilichomo ndani ya hati kama kilivyo wakati wa kutolewa, kwa tathmini:

- (a) iwapo kiwango maalum kimeelezwa katika hati, kitahesabiwa kwa kiwango hicho; au
- (b) iwapo kiwango maalumu hakikuelezwa katika hati, na:
  - (i) kiwango cha juu, au kiwango kisichofahamika au vyenginevyo, kimeelezwa katika hati, ama au kwa kiwango kisichokuwa cha chini, kiwango kisichofahamika au vyenginevyo, kitahesabiwa kiwango hicho cha juu; au
  - (ii) hakuna kiwango cha juu, kiwango kisichofahamika au vyenginevyo, kitahesabiwa kiwango hicho cha chini; au
- (c) endapo kiwango maalumu katika hati na hati inajumuisha maelezo ya kiwango cha ziada, kiwango kisichofahamika au vyenginevyo ambacho hakikuelezwa katika hati, kitahesabiwa kwa kiwango cha jumla cha fedha kwa kiwango hicho maalumu.

54.-(1) Kila hati inayopaswa kutozwa ushuru ambayo imetolewa Zanzibar, isipokuwa kama imeelezwa vyenginevyo katika sheria hii, itawekewa stempu iliyo sahihi ndani ya siku thelathini za utolewaji wake, ikiwa hati inatolewa na watu wawili au zaidi kipindi hicho cha siku thelathini kitahesabiwa kuanzia tarehe ambayo hati imewekwa saina na mtu anayefuatia au watu wa mwisho.

Muda wa kuweka stempu nyaraka.

(2) Isipokuwa kama imeelezwa vyenginevyo katika Sheria hii, hati inayopaswa kutozwa ushuru imetolewa nje ya Zanzibar itawekwa stempu sahihi ndani ya siku thelathini baada ya tarehe amabyo imepokelewa kwa mara ya kwanza ndani ya Zanzibar na mtu anaepokea kwa mara ya kwanza hati yoyote ya aina hiyo ataandika juu ya hati hiyo tarehe ya kupokea na sahihi.

(3) Ikiwa mtu anapaswa kuweka stempu hati yoyote na yupo katika mashaka kama anapaswa kuweka stempu au ana wajibu wa dhima hiyo, ndani ya siku ishirini baada ya kutolewa hati hiyo atakuwa ameiwasilisha hati hiyo kwa afisa aliyeidhinishwa kwa ajili ya kuiwasilisha kwa Kamishna ili kutoa maamuzi kuwa dhima hiyo inaendelea au ana wajibu wa dhima hiyo, kwa madhumuni ya kifungu hiki, tarehe ya kutolewa hati hiyo itachukuliwa kuwa tarehe ambayo uamuzi wa Kamishna umetolewa kwa mtu ambaye ameiwasilisha hati hiyo kama ilivyoainishwa.

(4) Hati yoyote iliyotolewa nje ya Zanzibar na inakusudiwa kutumika kuhaulisha mali yoyote isiyohamishika au mali yoyote inayohamishika, isipokuwa mali zilizowekwa dhamana zilizotolewa na, au hisa, katika kampuni mali nyengine inayohamishika isiyokuwa mali iliyokewa dhamana, au hisa katika kampuni, ikiwa mali hiyo imekusudiwa kuhaulishwa ipo katika eneo lolote la Zanzibar, itatozwa ushuru wa stempu kwa mujibu wa Jadwali la Kwanza.

Malipo kwa stempu zilizoharibika.

55.-(1) Kamishna anaweza, kupitia maombi kwa namna ilivyoelezwa katika kanuni zozote zitakazotungwa chini ya Sheria hii, kufanya malipo ya stempu zilizotolewa kimakosa na zimeharibika, au haziwezi kutumika kwa madhumuni yaliyokusudiwa kwa kubadilisha stempu nyengine kwa thamani sawa au kumpa mmiliki kiwango sawa kwa ruhusa ya Hazina.

(2) Kwa namna yoyote ambayo malipo yamefanywa kwa stempu zilizoharibika au zilizotumika vibaya, Kamishna au afisa aliyeidhinishwa anaweza kutoa mbadala wake:

- (a) stempu nyengine zenye maelezo na thamani sawa;
- (b) ikiwa itahitajika na akiona inafaa, stempu nyengine yenye kiwango sawa katika thamani; au
- (c) kimakosa imetumika stempu yoyote kwa hati ambayo haitozwi ushuru wowote;
- (d) stempu yoyote iliyotumika kwa hati iliyotumika kimakosa na kwamba hazifai chini ya Sheria hii;
- (e) kwa uwezo alionao, kwa kiwango sawa na thamani ya fedha, kupunguza shilingi moja au sehemu ya shilingi kwa kila shilingi alfu moja.

Mazingira ya stempu zilizoharibika.

56. Kamishna anaweza kufanya malipo kwa ajili ya stempu zilizoharibika kwa mazingira yafuatayo:

- (a) stempu ya waraka wowote iliyowekwa kimakosa na baada ya kutiwa sahihi imeharibika, imeondoshwa au

ina makosa ya kiuandishi au njia nyengine na kuifanya isiweze kutumika kwa madhumuni yaliyokusudiwa kabla hati hiyo kuandikwa kwenye waraka unaotolewa na mtu mwingine;

- (b) stempu ya waraka ambayo imeandikwa yote au sehemu, lakini haikusainiwa au haikukamilishwa na mtu mwenye waraka huo;
- (c) kwa mazingira ya hati za malipo, hundi au hawala:
  - (i) stempu iliyopo katika hati ya malipo au hundi iliyosainiwa na au kwa niaba ya mtoaji ambayo haikukubaliwa au kutumiwa kwa namna au imetolewa kupitia mikono ya mtoaji kwa madhumuni mengine kwa njia ya kuiwasilisha kwa ajili ya kukubalika, ikiwa waraka ambao stempu imewekwa hauoneshi sahihi iliyokusudiwa kama au kwa kukubaliwa kwa hati ya malipo au hundi zitakazoandikwa au kutolewa baadae;
  - (ii) stempu iliyopo katika hawala iliyosainiwa na au kwa niaba ya aliyeitayarisha na amabyo haijatumika kwa namna yoyote au imetolewa kupitia mikono ya mtayarishaji;
  - (iii) stempu iliyotumika au kukusudiwa kutumika kwa ajili ya hati za malipo, hundi au hawala kwa au, kwa niaba ya mtoaji, lakini ambayo kwa kitendo chochote cha uondoshaji au kimakosa imeharibiwa au imefanywa kuwa haiwezi kutumika, ingawaje katika mazingira ya hati za malipo au hundi, inaweza kuwasilishwa kwa ajili ya kukubaliwa au kuthibishwa, au ni hawala inaweza kuwasilishwa kwa anayelipwa, ikiwa hati nyengine ya malipo imekamilishwa na imewekwa stempu sahihi hati za malipo, hundi, au hawala imetolewa inafanana kwa kila maelezo, isipokuwa katika kurekebisha makosa, kwa hati za malipo zilizoharibika, hundi au hawala;
- (d) stempu iliyotumika kwa hati iliyotolewa na mtu anayehusika na hati hiyo, ambayo:
  - (i) itagundulika kuwa si halali;
  - (ii) itagundulika kuwa hazifai kwa sababu ina makosa ndani yake, au kwa madhumuni halisi iliyokusudiwa;
  - (iii) kwa sababu ya kifo cha mtu kwa yeye hati hiyo ilikuwa ni muhimu kutolewa na haikutolewa, au alikataa kuitoa, haiwezi kukamilishwa kwa ajili kuwezesha makubaliano yaliyokusudiwa katika namna iliyopendekezwa;

- (iv) kwa ukamilishaji wake kwa sehemu kubwa, na hawezi au anakataa kutia saini, haijakamilika na haijitoshelezi kwa madhumuni ambayo hati hiyo ilikusudiwa;
- (v) kwa sababu ya mtu kukataa kutekeleza wajibu uliomo ndani ya hati, au kutoa fedha zozote za awali zilizokusudiwa kwa ajili kuhakikishia malipo, au kwa kukataa au haijatolewa na afisi yoyote, kwa ujumla ameshindwa kwa madhumuni yaliyokusudiwa;
- (vi) itakuwa haifai kwa muamala uliokusudiwa kufanyika na ukafanywa na hati nyengine baina ya watu hao wanaohusika na ikaonesha stempu isiyopungua thamani yake;
- (vii) inamapungufu katika thamani na muamala uliokusudiwa kufanyika na ukafanywa na hati nyengine baina ya watu hao wanaohusika na ikaonesha stempu isiyopungua thamani yake; au
- (viii) imekosewa na imesainiwa kimakosa, na baadala yake ambapo hati nyengine imetayarishwa baina watu hao wanaohusika na kwa madhumuni sawa iliyotolewa na kuwekwa stempu sahihi, ikiwa hati imetolewa na hakuna shauri lolote lilofunguliwa ambapo hati ingeweza kutolewa kama ni ushahidi na kama hati itatolewa itafutwa.

Malipo katika kubadilisha stempu.

57. Kamishna anaweza kufanya malipo kwa stempu zilizotayarishwa au kusambazwa kwa wakala chini ya Sheria hii, ikiwa kutakuwa na sababu zinazojitosheleza, stempu zilizozuiwa nakuhitajika na Serikali bila ya kujali kwamba ushuru kuhusiana na waraka zilizowekwa stempu zimelipiwa ipasavyo.

Tathmini ya Mtathmini wa Serikali.

58. Wakala aliyeidhinishwa atawasilisha kwa Mtathmini Mkuu wa Serikali uhaulishaji wowote wa mauzo ya mali isiyohamishika kabla au baada ya usajili wa hati husika kwa ajili ya kuweka thamani halisi ya soko kwa mali hiyo, tarehe ambayo uhaulishaji umefanyika kwa madhumuni ya kuainisha ushuru sahihi.

Kumbu-kumbu za kieletroniki.

59.-(1) Endapo hati ambayo inapaswa kutozwa ushuru chini ya Sheria hii, ikiwa ipo katika kumbukumbu za kieletroniki, nakala iliyochapwa ya hati hiyo itatayarishwa na kuwekwa stempu kwa namna zote kwa mujibu wa Sheria hii.

(2) kwa mujibu wa kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki hati ambayo ipo katika mfumo wa kumbukumbu za kieletroniki haitawekwa stempu hadi nakala iliyochapishwa ya hati hiyo imewekwa stempu sahihi. Hadi nakala iliyochapishwa ya hati ambayo ipo katika namna ya kumbukumbu za kieletroniki i imewekwa stempu kwa mujibu wa kifungu kidogo (1) cha Sheria hii, hati hiyo haitaekwa kwa madhumuni ya Sheria hii.

SEHEMU YA NNE USHURU WA STEMPU KATIKA BIASHARA

60.-(1) Viwango vya kutoza kwa bidhaa na huduma chini ya sheria hii vitawekwa kama ifuatavyo: Viwango vya kutoza.

- (a) mfumo wa malipo ya mkupuo ambayo yatajumuisha bidhaa na huduma zinazotozwa kodi utakayofanywa kwa msingi wa robo mwaka ambapo mlipakodi atatozwa kwa kiwango maalum kilichoainishwa katika Jadweli la Pili la Sheria hii.
- (b) mfumo wa malipo kwa mujibu wa mauzo ambao utajumuisha walipakodi wote wanaotozwa kiwango cha ushuru kwa asilimia kama ilivyoainishwa katika Jadweli la Nne ambao utazingatia:
  - (i) asilimia 3 ya thamani ya bidhaa na huduma,
  - (ii) asilimia 2 ya thamani ya bidhaa na huduma zilizoingizwa ambazo zimesamehewa chini ya Sheria ya Kodi ya Ongezeko la Thamani.

(2) Waziri anaweza, kwa amri iliyotangazwa katika Gazeti Rasmi la Serikali, kurekebisha, kubadilisha au kuweka upya Jadweli kama ifuatavyo:

- (a) kubadilisha msingi wa tozo katika mfumo wa malipo ya mkupuo na viwango vilivyoainishwa katika Jadweli la Pili na Jadweli la Tatu;
- (b) kuongeza au kupunguza kiwango chochote cha ushuru kilichoainishwa katika Jadweli la Kwanza; au kuongeza, kupunguza na kurekebisha huduma au bidhaa au aina ya huduma au bidhaa na viwango vilivyoainishwa katika Jadweli la Pili, Tatu na la Nne.

61.-(1) Kwa madhumuni ya masharti ya kifungu hiki, shughuli zinazotozwa kodi maana yake ni shughuli inayofanywa na mtu, ama kwa faida au bila ya faida, ikiwa shughuli hiyo itajumuisha au inakusudia kujumuisha usambazaji wa huduma na bidhaa kwa mtu mwingine na inajumuisha biashara, uzalishaji, matukio yenye maumbile ya kibiashara ambavyo havitajumuisha: Shughuli zinazotozwa kodi.

- (a) shughuli za muajiriwa anayetoa huduma kwa ajili ya muajiriwa;
- (b) shughuli zinazofanywa na mkurugenzi au mtu mwingine yeyote katika kampuni isipokuwa endapo, katika kufanya biashara, mtu anakubali ofisi na kutoa huduma kama msimamizi wa ofisi hiyo, ambapo kwa namna hiyo huduma hizo zitajulikana kuwa zimefanywa katika biashara au kuendeleza biashara.

- (a) shughuli zinazofanywa na taasisi za Serikali au mabaraza ya miji, isipokuwa kwa kiasi kwamba shughuli hiyo ni moja ambayo taasisi inaifanya kikawaida na mtu mwengine kwa ajili ya faida.

Thamani ya inayotozwa kodi.

62.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria ya Usimamizi wa Kodi katika kutambua thamani inayotozwa kodi kwa usambazaji wa bidhaa na huduma yatatumika kama yalivyo kwa thamani ya inayotozwa kodi chini ya Sheria hii.

(2) Ushuru wa stempu kwa bidhaa zinazolingizwa nchini na kusamehewa kodi chini ya Sheria ya Kodi ya Ongezeko la Thamani zitatozwa ushuru kwa kiwango kilichoelezwa katika kifungu cha 3 (3) (a) cha sheria hii.

(3) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria ya Usimamizi wa Kodi, thamani ya utozaji wa kodi kwa bidhaa zinazolingizwa Zanzibar na kusamehewa kodi, kwa madhumuni ya Sheria hii itakuwa kwa kiwango cha jumla:

- (a) thamani ya uingizaji huo kwa madhumuni ya ushuru wa forodha;
- (b) kiwango cha ushuru wa forodha kinacholipwa;

(4) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria hii, Waziri anaweza, baada ya kuzingatia maslahi ya umma, kwa amri itakayotangazwa katika Gazeti rasmi la Serikali, kuainisha bidhaa au huduma maalum ambazo zitatozwa kiwango cha ushuru wa stempu kisichokuwa kiwango kilichoelezwa katika kifungu cha 3(3)(a).

Utambulisho wa walipakodi.

63.-(1) Kwa madhumuni ya kuwatambua walipakodi chini ya Sheria hii, Kamishna, kwa taarifa itakayotangazwa katika Gazeti rasmi la Serikali, ataamua na kutambua maeneo katika mikoa tofauti.

(2) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, Kamishna atakuwa na uwezo wa kuwapanga walipakodi katika maeneo yaliyotambuliwa kwa madhumuni ya kulipa ushuru wa stempu.

(3) Kamishna anaweza kumtaarifu mlipakodi aliyetambuliwa katika eneo lilotambuliwa, kiwango kinachotakiwa kulipwa na tarehe za kufanya malipo.

Udhibiti, tathmini, na ukusanyaji.

64.-(1) Kamishna atawajibika kudhibiti, kutathmini, na kukusanya ushuru wa stempu.

(2) Kamishna atakuwa na uwezo wa kusimamia mambo yote yanayohusiana na ushuru wa stempu, na katika kusimamia uwezo huo anaweza kumteua mtu yeyote kutekeleza uwezo na kazi zake chini ya Sheria hii na Kanuni.

(3) Kamishna anaweza, kwa masharti na makubaliano, akamteua mtu mwengine kama atakavyoona anaweza kutekeleza kazi zozote za Kamishna chini ya Sheria hii, au kuhitaji uelewa wa kitaalamu au ujuzi kwa mujibu wa mipaka anayoona Kamishna inafaa.

(4) Mtu aliyeteuliwa chini ya kifungu hiki atatekeleza na kuhakikisha anawajibika kufuata masharti ya Sheria hii na Kanuni na atafanya yote yanayohitajika kuhusiana na hayo.

(5) Mtu aliyeteuliwa chini kifungu kidogo cha (2), atakapohitaji, atawasilisha nyaraka hizo zinazoainisha utambulisho wake kama itakavyoidhinishwa na Kamishna.

65.-(1) Mfumo wa malipo ya mkupuo utaelezwa katika Jadweli la Pili na la Tatu ya Sheria hii na yatazingatia yafuatayo: Mfumo wa malipo ya ushuru.

- (a) biashara maalum au usambazaji wa bidhaa na huduma; yatalipwa kwa kila mwaka; na
- (b) mauzo maalum ya mlipakodi; yatalipwa kwa kila robo mwaka;

(2) Mauzo maalum ya mlipakodi chini ya aya (a) ya kifungu kidogo cha (1) yatatolewa na stika au nyaraka nyengine yoyote kwa kila mwaka, kama risiti ya malipo ya ushuru na stika hizo au nyaraka na itamaliza muda ifikapo tarehe 31 Disemba ya kila mwaka.

66. Mlipakodi chini ya malipo ya mkupuo wakati kuwasilisha malipo atalazimika kujaza fomu ya marejesho kwa malipo yatakayofanywa kama ilivyoelezwa na Kamishna katika Kanuni. Marejesho na maelezo yake.

67.-(1) Kwa mujibu wa masharti ya kifungu cha 19 cha Sheria ya Utaratibu na Usimamizi wa Kodi, Kamishna atafanya tathmini ya malipo ya mkupuo ya mlipakodi kwa mwaka chini ya Sheria hii, katika taarifa iliyoainisha, iliyoelezwa na kamishna katika Kanuni. Ukadiriaji wa thamani.

(2) Ikiwa mlipakodi ameshindwa kujaza fomu inayohitajika au kuwasilisha taarifa kwa Kamishna au hana taarifa kamili katika biashara yake, Kamishna atamfanyia tathmini ya mauzo ya mwaka mlipakodi huyo, kwa kutumia maamuzi sahihi.

SEHEMU YA TANO MENGINEYO

68. Mtu anayekusudia kudanganya, akatumia hati bila ya kutoa vielelezo kamili na ya ukweli na mazingira yaliyoelezwa katika Sheria hii; au amejiririwa au anahusika na au katika utayarishaji wa hati, anadharau au anaacha kutoa maelezo kamili au ukweli na mazingira, atakuwa ametenda kosa na atakapotiwa hatiani atawajibika kulipa adhabu isiyopungua Shilingi Laki Moja na lakini haitozidi Shilingi Laki Tano. Kushindwa kuonesha maelezo sahihi kuhusiana na hati.

Usajili wa
hati
zisizowe-
kewa
stempu
sahihi.

69. Mtu aliyesajili taarifa za hati zinazotozwa ushuru lakini hazijawekewa stempu sahihi kwa madhumuni ya kumbukumbu rasmi chini ya Sheria, atakuwa ametenda kosa na anastahiki kulipa adhabu isiyopungua Shilingi Laki Mbili lakini isiyozidi Shilingi Laki Tano.

Kuweka
kikwazo
katika
usimamizi
wa Sheria
hii.

70.-(1) Endapo afisa wa umma ameidhinishwa na Kamishna kukusanya ushuru wa Stempu bila ya dharura ya msingi anashindwa kutekeleza wajibu au amekiuka maadili atakuwa ni mkosa na masharti ya Sheria ya Utumishi wa Umma itatumika.

(2) Endapo wakala mwingine yoyote aliyeidhinishwa na Kamishna kukusanya ushuru wa stempu bila ya dharura ya msingi anashindwa kutekeleza wajibu au anakataa kumruhusu mtu aliyeidhinishwa na Kamishna kufanya ukaguzi chini ya Sheria hii atakuwa ametenda kosa na atawajibika kulipa faini isiyopungua Shilingi Laki Mbili na si zaidi ya Shilingi Laki Tano.

Makosa
yanayohu-
siana
kuweka
stempu
katika hati,
kuondosha
na ukwepaji
ushuru.

71. Mtu ambaye:

- (a) kuhusiana na kuweka stempu katika hati yoyote au kuondosha stempu yoyote katika hati, kuitumia, kuingiza au kuithibitisha kwa tarehe isiyo tarehe sahihi; au
- (b) kutoa maelezo yasiyo sahihi au mazingira yanayohusiana na maelezo ya hati, au ushuru ambao unapaswa kutozwa katika hati hiyo; au
- (c) kwa kitendo cha makusudi au cha kukataa kufanya au anajaribu kukwepa, au kusaidia mtu mwingine kukwepa ushuru wowote unaotozwa chini ya Sheria hii,

atakuwa ametenda kosa na atawajibika kulipa faini isiyopungua Shilingi Laki Tatu na si zaidi ya Shilingi Laki Tano.

Kumiliki
hati mbazo
zimewekwa
stempu
kinyume na
sheria.

72.-(1) Mtu anayefanya, anayesababisha kufanya au kwa kujua anasaidia, au anatoa msaada kwa mtu mwingine yeyote katika kufanya matendo yoyote kati ya yafuatayo:

- (a) Kughushi stempu;
- (b) Kuchapisha au kuweka stempu katika hati yoyote kwa stempu iliyoghushiwa akijua kwamba imeghushiwa;
- (c) kwa nia ya kudanganya, kuchapisha au kuweka maelezo katika hati kutoka katika stempu iliyohalali.
- (d) Kukata, kufunga au kwa nji yoyote ile kuondoa stempu, kwa lengo la kuhakikisha udanganyifu unafanywa katika stempu hiyo au kwa sehemu yoyote ndani yake;
- (e) kuharibiwa kwa stempu yoyote, kwa nia ya kuitumia kiudanganyifu ;
- (f) kwa nia ya kughushi, kuweka maelezo yoyote katika stempu au sehemu ya stempu ambayo, ama kwa lengo

hilo au vyenginevyo, imekatwa, haitambuliki au kwa njia nyengine yote imeondoshwa kutoka katika hati;

- (g) anafuta au anaondoa, au anafanya kitendo chochote kinachopelekea kufuta au kuondosha katika hati yoyote iliyowekwa stempu jina, kiasi, tarehe au jambo au kitu chochote kilichoandikwa kwa nia ya kufanya udanganyifu wowote utatumika katika hati,
- (h) anauza au anatangaza kuuza, au anaeleza au anatomia, stempu zilizoghushiwa ambazo zimechapishwa kwa njia ya kughushi au kuweka katika stempu halisi, kwa kujua hati hiyo imeghushiwa au imechapishwa au imewekwa stempu;
- (i) kwa kujua na bila ya sababu ya msingi, uthibitisho utakuwa juu yake, anayo stempu iliyoghushiwa au stempu yoyote ambayo ilichapishwa kwa njia ya kughushi au imetolewa katika hati halisi au katika stempu yoyote au sehemu ya stempu ambayo imekatwa kwa kughushiwa, imechanwa au imeondoshwa vyenginevyo katika hati yoyote au stempu ambayo imeghushiwa au imeharibiwa au stempu iliyoondolewa jina, kiwango, tarehe au jambo jengine au kitu kilichofutwa au vyenginevyo, aidha imeondoshwa kwa uhalisia au muonekano;
- (j) kwa nia ya kughushi na kwamba stempu inaweza kutumika kwa mara nyengine, kuondosha au kusababisha kuondoshwa stempu ya wazi katika hati yoyote;
- (k) kuuza au kutangaza kuuza au kuelezea stempu yoyote ya wazi ambayo kwa uelewa wake, imeondoshwa, au imeeleza hati yoyote ambayo inayo stempu yoyote ya wazi ambayo kwa uelewa wake imeondoshwa kama ilivyoelezwa,

atakuwa ametenda kosa na atakapotywa hatiani atawajibika kulipa faini isiyopungua Shilingi Laki Tatu lakini isiyozidi Shilingi Milioni Moja au kifungo kwa kipindi kisichopungua miaka miwili au vyote kwa pamoja faini na kifungo.

(2) Mtu ambaye bila ya mamlaka ya kisheria au sababu ya msingi, uthibitisho utakuwa ni juu yake, amenunua au kupokea au kwa kujua anayo au amehifadhi:

- (a) waraka wowote uliotayarishwa au kutolewa kwa lengo la kutoa stempu na au kwa mamlaka husika kabla ya waraka huo kuwekwa stempu sahihi na au kutolewa kwa matumizi ya umma; au
- (b) zana yoyote, stempu, mashine ya kurudufu, au kitu chengine pekee kinachotumika katika kutengeneza waraka huo;

atakuwa ametenda kosa na akitiwa hatiani atatozwa faini ya Shilingi Laki Tano au kifungo kwa kipindi kisichopungua miaka miwili au yote faini na kifungo.

73. Ikiwa stempu iliyoghushiwa amekutwa nayo mtu yeyote aliyeidhinishwa kuuza au kusambaza stempu, mtu huyo, hadi itakapothibitika vyenginevyo, itachukuliwa kuwa amekutwa na stempu, akijua kuwa imeghushiwa na amekusudia kuuza, kutumia au kuisambaza, atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyopungua Shilingi Laki Tano na isiyozidi Shilingi Milioni Moja.

74. Mtu yeyote ambaye anakwenda kinyume na sharti la Sheria hii, ambalo hakuna adhabu iliyoelezwa, atakuwa ametenda kosa na akitiwa hatiani atatozwa faini isiyopungua Shilingi Laki Moja na isiyozidi Shilingi Laki Tano au kifungo kwa muda wa usiopungua mwezi mmoja lakini usiozidi miezi mitatu.

75.-(1) Mtu yeyote ambaye mashine ya kurudufu, vitabu, taarifa, daftari la usajili, waraka au fomu nyengine za kumbukumbu amekutwa nazo au zipo katika umiliki wake, na ukaguzi umefanywa kulinda ulipaji wa ushuru chini ya Sheria hii, au kuthibitisha au kugundua udanganyifu au ukiukwaji wowote kuhusiana na ushuru huo, kwa muda unaokubalika, bila kujali chochote chengine kinachopingana na sheria nyengine, atatakiwa kumruhusu mtu yeyote aliyeidhinishwa na Kamishna kukagua nyaraka hizo na kuchukua taarifa, nakala au sehemu ya nyaraka hizo kama atakavyoona inafaa bila ya ada au zawadi.

(2) Mtu yeyote anayekataa anayezuia au anayekataa kuruhusu ukaguzi huo au uchukuaji wa taarifa, nakala au sehemu ya taarifa atakuwa ametenda kosa na atatozwa faini isiyopungua Shilingi Laki Mbili na isiyozidi Shilingi Laki Tano.

76.-(1) Afisa aliyedhinishwa, kama atakavyoona inafaa katika kutekeleza majukumu yake chini ya Sheria hii, atakuwa na uwezo kamili wa kuingia katika maeneo yote, majengo na pahala popote, na vitabu vyote na kumbukumbu, ama zipo katika dhamana au umiliki wa afisa wa umma au taasis inayojitegemea or mtu mwengine yeyote, kwa madhumuni ya kuthibitisha thamani ya soko kwa mali yoyote au kuthibitisha maelezo yoyote au kukagua vitabu vyovyote au kumbukumbu ambazo afisa aliyeidhinishwa ataona inafaa au zinahusika moja kwa moja kwa madhumuni ya Sheria hii, au anazingatia utoaji wa taarifa yoyote inayohitajika kwa madhumuni ya Sheria hii na anaweza bila ya ada au zawadi, atachukua sehemu ya taarifa au nakala za vitabu hivyo au nyaraka.

(2) Afisa aliyeidhinishwa anaweza kuwanavyo vitabu hivyo au nyaraka endapo kwa maoni yake:

- Ukaguzi au utoaji nakala au uchukuaji wa taarifa hauwezi kutekelezeka bila ya kuchukuliwa;
- Vitabu au nyaraka vinaweza kukaguliwa, kuzuiwa, kufichwa au kuharibiwa isipokuwa vitakapochukuliwa;

(c) Vitabu au nyaraka zinaweza kuhitajika kama ushahidi katika shauri lililofunguliwa au kuanzishwa kwa madhumuni yoyote ya Sheria hii.

(3) Mtu ambaye amemzuia au kumuekea vikwazo afisa aliyeidhinishwa au mtathmini yoyote aliyeidhinishwa na afisa aliyeidhinishwa, katika utekelezaji wa mamlaka yake chini ya kifungu hiki, au mtu ambaye amekataa au ameshindwa kufuata masharti chini ya kifungu kidogo cha (1) au maelekezo yoyote yaliyotolewa kwa nia njema na Kamishna au mtathmini kwa madhumuni yoyote ya kifungu hiki, atakuwa ametenda kosa na atatozwa isiyopungua Shilingi laki Tano lakini isiyozidi Shilingi Milioni Moja.

77.-(1) Kwa mujibu wa taratibu zilizowekwa chini ya kanuni za Sheria hii, ushuru wowote ambao unatozwa kuhusiana na uhaulishaji wa hati au aina ya hati chini ya Sheria hii unaweza kupunguzwa au kusamehewa na Waziri kwa sababu ya msingi ya maslahi ya umma.

Uwezo wa kusamehe malipo ya ushuru katika hati.

(2) Bila ya kuathiri masharti ya jumla ya kifungu kidogo cha (1), ushuru hautatozwa katika nyaraka zifuatazo:

- hati yoyote iliyotolewa na au kwa niaba au kwa maslahi ya Serikali ambapo ushuru ungepaswa kulipwa na Serikali.
- hati yoyote inayopaswa kutozwa ushuru ambayo imesamehewa kutokana na malipo chini ya mkataba au makubaliano ya nchi zilizoainishwa ambazo ambapo Serikali ni sehemu ya makubaliano hayo.

(3) Kampuni yoyote ambayo imeidhinishwa chini ya Sheria ya Ukuzaji wa Vitega Uchumi Zanzibar haitahitajika kulipa ushuru iwapo msamaha utatolewa chini ya Sheria hii.

78.-(1) Waziri anaweza, kila baada ya muda, kutunga Kanuni kwa ajili ya utekelezaji mzuri wa Sheria hii; na kuweka:

Kanuni.

- mambo yaliyoelezwa katika masharti ya sheria hii.
- namana ambayo thamani ya hati itatumika kwa ajili ya malipo ya ushuru,

(2) Waziri anaweza, kwa amri iliyochapishwa katika Gazeti Rasmi la Serikali kurekebisha, kuongeza au kuweka upya vipengele na viwango vilivyoelezwa katika Jadweli za Sheria hii.

(3) Waziri anaweza kutunga kanuni zinazohusiana na mfumo na nyaraka za kuwasilishwa katika maombi ya usajili, na taarifa zitakazowekwa na walipakodi chini ya Sheria hii.

79.-(1) Sheria ya Ushuru wa Stempu Nam. 6 ya mwaka 1996 inafutwa.

Kufuta na kubakiza.

(2) Bila ya kujali masharti ya kijifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, Kanuni ambazo zimetungwa chini ya Sheria ya Ushuru wa Stempu

Nam. 6 ya mwaka 1996 zitaendelea kutumika hadi zitakapofutwa na Kanuni zitakazotungwa chini ya Sheria hii.

(3) Jambo lolote lililofanywa chini ya Sheria iliyofutwa, litachukuliwa kama limefanywa chini ya Sheria hii.

JADWEJI LA KWANZA

(Chini ya kifuraha cha (6))

ORODHA YA HATI NA MALIPO

Nam.	AINA YA HATI	USHURU WA STEMPU	MTU ANAEPASWA KULIPA
1.	Uthibitisho wa Dawa	5,000/-	Mtu wa mwanzo aliyetua
2.	Dhamana ya Ukwala	10,000/-	Mtu wa mwanzo aliyetua
3.	Hati ya kubalabisha umiliki	5000 /-	Mtu wa mwanzo aliyetua
4.	Viapo ikiwemo viapo za tambo.	5000 /-	Anapewa
5.	Makubaliano	0.5%	Mtu wa mwanzo aliyetua
6.	Makubaliano kuhusiana na umiliki wa Hati ya matumizi ya ardhi, abadi- ya jumla ya thamani.	0.05%	Mtu wa mwanzo aliyetua
7.	Uwazi katika kutokoleza mazalika, ikiwa wadhambi au mah	5000/-	Aliyetoolewa - Mtu anachanya au kutokoleza uwakala.
8.	Tathmini inayofanywa inyakuswa amri ya mahkama	Ilakona	
9.	Hati ya kuombeba Kampuni	20,000/-	Mtesani
10.	Kaweka unini zidha kwa makazi au mahari	5,000/-	Anaotua wania
11.	Zawadi kwa msuluhishi au msumari	5,000/-	Mtu anaopokea zawadi.
12.	Hati nyenyezi auote ambao hampachewa kwa wazi.	5,000/-	
13.	Hati ya malipo ambayo wa dhamana, kawala ya benki au kawala ya fedha.	5,000/-	Anapokea
14.	Kawala ya fedha.	10,000/-	Anapokea au aliyekubali.
15.	Hati ya usafirishaji wa mungu (ikiwemo kwa ajia ya mchi kava, angani na ajia ya mawasiliano ya posta).	5,000/-	Mtu ambao anasumama mungu (Makodha/ Wakala)
16.	Hati ya Muzo - thamani yake	0.5% lakini maridh 100,000/-	aliyeathibitisha.
17.	Dhamana niyo dhamana ya mkapo wa benki	5,000/-	Mtu aliyetathibiti kuweka stempu hadi ya awali
18.	Kubalabisha hati	5,000/-	Mtu ametathibiti kuweka Stempu Hati ya awali.
19.	Hati ya ukodishaji mali au wabazon ya mali	0.5%	anayekodisha
20.	Hundi, kwa kila hundi marja	500/-	Mpakazi wa hundi

21.	Ushuru wa Mijaji (a) Mijaji wa hisa inayojulikana ongezeka lake kwa Kampuni yoyote iliyusanziwa Zanzibar na kuweka juhuma maalum – jumla ya thamani. (b) Mijaji wa hisa uliompasara kwa Kampuni ikiwa nguzoku hiki ni sharti la karia mkopo kwa kuwafuata mradi (c) Ikiwa imatangawa kupitia ubadhilishaji wa hisa	0.5% Hapana Hapana	Muhurika
22.	Nakala au rekodi	5,000/-	Mtu ambaye nakla imefuwa kwa miaka yake
23.	Nakala au kivuli cha Hati kinachotrua ukuru ambacho ukuru wa mali hiyo umelipwa	5,000/-	Anasitaki kutika kwa hati ya awali.
24.	Nakla ya ukodishaji	5,000/-	Mkodishaji
25.	Hati ya Ushuru (Hati ya ubadhilishaji wa mah kwa madai kwa amilahi ya wadaiwa wake) ya jumla ya thamani	0.5%	Mdarwa
26.	Mkataba inayohusiana na hisa		Mkodishaji au wakala au kama hakuna ukodishaji au wakala mtu aliyetoa hati au taziti
27.	Ushuruaji (ambao ni ukodishaji wa mali) – kwa jumla ya thamani	1%	Atazama au atahandishwa.
28.	Ushuruaji, ikuzimisha ukodishaji wa mah uliowekwa rekodi	1%	Aliyeharwa / aliyekwa rekodi
29.	Dhamana za Pirocha –jumla ya thamani	0.05%	Mtu wa mwanzo aliyetua
30.	Hati	5,000/-	Wahurika wa hati au mmoja yoyote kati ya hao.
31.	Dhamana ya banki –ama dhamana ya rekodi au vyonginevyo, ikiwa ikiwa dhamana ya wako –ya jumla ya thamani.	0.5% ikiwa 100,000/-	Anasitua.
32.	Dhamana ya banki au hisa	1%	Anasitua.
33.	Hati ya utiruhaji wa Ubia	10,000/-	
34.	Tafaka—(hati yoyote inayotrua ukopo wa mkoa)	5,000/-	Mitaji.
35.	Rekodi inayohusiana na ardhii iliyozingatia wawa –jumla ya thamani.	0.5%	Mtaka rekodi

36.	Ushuruaji wa mali – jumla ya thamani.	0.5%	Anasitua hika
37.	Nakala	5,000/-	
38.	Malipo ya miada –hati yoyote inayotrua malipo ya miada kwa rekodi inayohusiana na ardhii.	0.5%	mdhaminiwa
39.	Hiba – hati zozokwa na malipo zaidi katika rekodi za mah- ya jumla ya thamani.	1%	amayeke
40.	Makubaliano ya kukodishwa kwa madhamini ya kumama – ya jumla ya thamani.	1%	Anayesitua
41.	Kurasa au pangumza	10,000	Anayevika pangumza
42.	Hati ya Dhamana ya Ushuru.	1%	Mitaji wa hati
43.	Hati – inayotrua kodi	Inayotrua ama ya Hati	Anayehitaji
44.	Dhamana ya utiruhaji wa Bima	20,000/-	Anayevika dhamana
45.	Bima ya Maisha.	0.5%	Kampuni au mtu amaina Bima.
46.	Kodi ya Arifa – jumla ya thamani.	1%	Mkodishaji.
	Kodi nyenginezo	0.5%	Mkodishaji
47.	Bima ya mkuu – hati ambayo mtu mmoja amawakiliwa mtu mwingine kutika mkuu kwa mtu kwa miaka yake.	5,000/-	amayeke
48.	Bima ya kwanza – makubaliano yoyote kati ya mhai na mhaiwa wake ambayo bima itakua na muda maalum utakulivika deni na kumruku mhaiwa kuendelea na hii kwa mujibu wa maamuzi yake.	5,000/-	mdarwa
49.	Mkopo	0.5% Inayocidi 100,000/-	amehitaji
50.	Bima ya Baharini –thamani ya	0.5%	Kampuni au mtu amaina Bima.
51.	Makubaliano ya kumruku na Kampuni	20,000/-	Kampuni
52.	(a) Hati ya rekodi-thamani ya rekodi ambayo inatoa wakala kichwa kukompa kodi ya mali iliwekwa rekodi ambayo inatoa umiliki kwa maana ya kipengele hiki. (b) Endapo dhamana ya jumla au ya miada au iliyofuata imetolewa kwa njia ya dhamana nyengine ambayo dhamana ya awali imetolewa utopo sabili.	0.1% 5,000/-	Mtu amaitua Mtu amaitua

53.	Kiteuzo cha kusajisha kilichofanywa mnapishaji katika kutoleza wajibu wa tffiri yake, au mtu mwanjina yoyote mwanaye mamlaka ya kisharia kama mnapishaji.	5,000/=	Mtu amehitaji kiapo.
54.	Hati ya mgawanyo	0.5%	Wahitika kwa mujibu wa hisa zao ya mali yote inayogaiwa
55.	Hati ya Ubia.	20,000/=	Wabia wote
56.	Sera za Bima	20,000/=	Kampuni au mtu amehitwa sera au amayemiliki sera ya bima
57.	Hati ya Kukataa au kawala- maslano yoyote ya maandishi yanayofanywa na Mnapishaji, anayopata kukataa hati ya malipo na kawala ya fiilha.	5,000/=	Mfikolezaji wa hati
58.	Hati ya Uwakala.	5,000/=	Mfikolezaji wa hati
59.	Risiti au Hati ya mizozo kwa makubaliano ya mkataba wa mapatano chini ya sharia hii.	Shilingi 30 kwa kila Shilingi 1000 (3%) maslano ya jumla ya msaka ,	Mfuta risiti
60.	Uhamilishaji mpya wa rekodi ya mali — jumla ya thamani.	0.01/=	Amayewakawwa rekodi
61.	Rukusa- hati yoyote ambayo ni rukusa iliyotolewa na ambayo mtu ametanzaga malalamiko juu yake kwa mtu mwanjina au kwa mali iliyotolewa.	5,000/=	amayepatiwa mhasu
62.	Ukuzawazishaji: hati yoyote (inajumuishia hati ya moombaji au amayekataa)	0.5%	Mtu amayocamba wakubishi au ukuzawazishaji
63.	Hati ya usafirishaji kwa ng'isa ya mali —kwa au kuhusiana na ukuzawazishaji wa biilaa kwa ng'akizi katika echembe cha Bahari.	5,000 /=-	Mtu amayepoa zemi ya usafirishaji
64.	Kiapo au Tamko la kisheria	5,000/=	Mtu amaitoa Tamko
65.	Katira hati ya ukodishaji	5,000/=	Amayepoa hati

66.	Uhamilishaji (a) Thamani ya jumla ya Hisa. (b) Uhamilishaji wa hisa katika kampuni mliocorodheshwa katika masoko ya hisa inayotokana na biashara ya hisa hime katika masoko ya hisa. (c) wa mali kwa maadhamini mazhen ya kuwoka mali kwa kuwoka tena katika dhazama echembe	1% 0.5% NIL.	amayehamishwa amayehamishwa
67.	Dhazama — kuhusiana na mali iliyofanywa kwa maambaji yoyote mnyakawa wana.	5,000 /=-	Amayepatwa dhazama
68.	Uhamilishaji wa Hisa au dhazama za hisa —kwa mmiliki iliyotolewa chini ya Sharia ya Kampuni — ya thamani ya jumla.	1%	Miliki wa Hisa
69.	Uhamilishaji wa hisa		Mizozu au amayohamishwa

JADWELI LA PILI

**Mfumo wa Malipo ya Mkupao
(Chini ya kifungu cha 6B)**

	Maum kwa TZS	Kiwango 'TZS'
1.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 2,000,000	Hapana
2.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 2,000,000 lakini yasiyozidi 3,500,000	200,000
3.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 3,500,000 lakini yasiyozidi 5,000,000	350,000
4.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 5,000,000 lakini yasiyozidi 7,000,000	450,000
5.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 7,000,000 lakini yasiyozidi 10,000,000	600,000
6.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 10,000,000 lakini yasiyozidi 12,000,000	700,000
7.	Ikiwa mauzo yasiyozidi Shilingi za Tanzania 12,000,000 lakini yasiyozidi 15,000,000	960,000

JADWELI LA TATU

Watao kadawa za Usafiri

(Chini ya kifungu cha 3)

	Huduma za usafiri	Madara	Ukuru wa Stanga
1.	Gari za Abiria /Sikuli za Wafanyakazi		400,000
2.	Vyumba vya mazingi matatu		200,000
3.	Gari za kukodisha (abiria 1-6)		500,000
4.	Gari za kukodisha (uziti ya abiria -8)		700,000
5.	Vyumba vya mita	Abiria 8-14	250,000
		Abiria 15-24	500,000
		Abiria 25-36	600,000
		Abiria 37 na zaidi	700,000
6.	Taxi	Wote	400,000
7.	Sikuli za Udenywa		400,000
8.	Gari za Mzungu	Zaidi ya Taxi 10	1,000,000
		Taxi 8 inayotaki taxi 9	700,000
		Taxi 4 hadi taxi 7	500,000
		Taxi 1 hadi taxi 3	300,000
		Taxi 10 au zaidi yake ikiwa imenunuliwa na kibelwa miago kinacheni taxi 15 lakini kisicheni taxi 20.	1,200,000

JADWELI LA NNE

(Chini ya kifungu cha 60 (1) (b))

USHURU WA STEMPU KWA KILA MWEZI

	Mwaka ya mwaka	Asilimia
1.	Mwaka ya mwaka yanayomiliki Miliioni 15 hadi Miliioni 29	asilimia 3% ya jumla ya mawazi
2.	Bidhaa na huduma zinazuingiwa mkini ambazo zinazomchewa Kodi ya Uuzaji la Thamani	2% ya jumla ya mawazi

MADHUMUNI NA SABABU

Lengo la muswada huu ni kuliomba kufuta sheria ya Ushuru wa Stempu Nam. 6 ya mwaka 1996 na kutunga sheria mpya ya Ushuru wa Stempu itakayoweka utaratibu mzuri zaidi wa ukusanyaji na usimamizi wa ushuru wa Stempu katika nyaraka, kuongeza hati mpya zinazopaswa kutozwa ushuru ambazo hazikuwemo katika sheria ya Ushuru wa Stempu ya mwaka 1996, na kufanya marekebisho kwa kuongeza ama kupunguza viwango vya ushuru katika baadhi ya hati.

Aidha, kumekua na malalamiko kwa wafanyabiashara wadogo wadogo kuwa miongoni mwa changamoto zinazowakabili ni mzigo mkubwa wa kodi na kulipa kodi katika taasisi mbili za kodi ambazo Mamlaka ya Mapato Tanzania wanalipa kodi ya mkupuo na Bodi ya Mapato Zanzibar ambako wanalipa ushuru wa stempu. Sheria mpya ya Ushuru wa Stempu inakusudia pia kuwapunguzia mzgo wa kodi wafanyabiashara wadogo wadogo na kuwaondolea usumbufu wa kulipa kodi katika taasisi mbili za kodi kwa kujumuisha utozaji kodi kwa wafanyabiashara wadogo wadogo katika mfumo wa kodi ya mkupuo ambapo baada ya kutungwa sheria hii wafanyabiashara wadogo wadogo watatakiwa kulipa kodi Bodi ya Mapato Zanzibar pekee.

Mswada huu una sehemu tano na majaulei matano kama ifuatavyo:

Sehemu ya Kwanza Vifungu vya utangulizi; sehemu hii inaeleza Jina fupi na kuanza kutumika na Ufafanuzi wa maneno

Sehemu ya Pili Utozaji kodi na utawala; sehemu hii inaeleza Utozaji kodi, Hati ya kutokuwa na pingamizi na Utawala.

Sehemu ya Tatu Vifungu vinavyohusiana na hati ; sehemu hii inaeleza Hati zinazostahiki kutozwa ushuru, mtu anayepaswa kulipa, kuonesha malipo ya ushuru, Namna hati zitavyoandikwa na kuwekwa stempu, adhabu kuhusiana na stempu ya wazi, Uwekaji wa stempu kwa baadhi ya hati, uchunguzi na uzuiaji wa hati, kubatilisha stempu, ufutaji kwa mawakala walioteuliwa , Thamani ya mali inayostahiki kulipiwa kodi, Maelekezo kuhusiana na ushuru wa baadhi ya hati za kusihia mali, Mgawanyo, Hati za Uingizaji na usafirishaji wa bidhaa, Hati ya malipo na hawala, Uhaulishaji kwa njia ya mauzo, Tathmini ya malipo kwa vipindi, Athari ya maelezo ya thamani, Namna ya kukokotoa kiwango cha asilimia ya ushuru, Uhaulishaji wa malipo ya deni au malipo baadae yatakayo tozwa ushuru, Rehani Mtathimini wa Serikali, Kumbukumbu za kielotroniki na mambo mengine yanayohusiana na usimamizi wa ushuru katika hati.

Sehemu ya Nne Ushuru wa stempu katika biashara; sehemu hii inaeleza Kiwango cha malipo, Shughuli zinazotozwa kodi, Thamani inayotozwa kodi, Utambulisho wa walipakodi, Kudhibiti, kutathmini, na kukusanya, Ufafanuzi wa malipo ya ushuru wa stempu, Ritani na yaliyomo na Thamani ya makadirio.

Sehemu ya Tano Masharti Mengineyo; sehemu hii inaeleza Kushindwa kuonesha maelezo kamili kuusu Hati, Kusajili nyaraka zilikuwa hazijawekewa Stempu, Kuweka kikwazo katika usimamizi, Makosa yanayohusiana na kuweka stemu katika hati, kuondosha stempu, na ukwepaji wa ushuru, Kumiliki Stempu kusiko halali, Stempu zilizoghushiwa, Adhabu za Jumla, Uwezo wa kuchunguza, Uwezo wa kuingia, Uwezo wa kusamehe malipo ya ushuru katika hati, Kanuni pamoja na Kufuta na kuhifadhi.

ZANZIBAR
20 Aprili, 2017

(DR. KHALID SALUM MOHAMED)
WAZIRI WA FEDHA
NA MIPANGO

